

Bosna i Hercegovina  
Brčko distrikt BiH  
Osnovni sud Brčko distrikt BiH  
Broj: 96 0 K 130844 21 K  
Brčko, 23.9.2021.godine

## U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Osnovni sud Brčko distrikt BiH, u vijeću sastavljenom od sudija XX kao predsjednika vijeća, XX i XX kao članova vijeća, uz učešće asistenta XX, u krivičnom predmetu protiv optuženog XX, zbog produženog krivičnog djela – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja – iz člana 377. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikt BiH (KZ Bd BiH), koji optuženi je bio prisutan na glavnom pretresu, po optužnici Tužilaštva Brčko distrikt BiH broj T18 0 KTK 0014459 20 od 15.12.2020.godine, nakon održanog glavnog pretresa, koji je bio javan i kome su prisustvovali tužilac XX, kao i branioci optuženog advokati XX i XX, donio je dana 23.9.2021.godine i javno objavio

## P R E S U D U

### Optuženi:

XX, sin XX i majke XX, djevojački XX, rođen XX.godine u mjestu XX, XX, XX, nastanjen u ulici XX. u Brčkom, koristi stambeni prostor i u ulici XX. u Brčkom, XX, državljanin XX i XX, JMBG XX, završio srednju školu, obavljao dužnost zastupnika u Skupštini Brčko distrikta BiH, oženjen, otac XX djece, pismen, vojsku služio XX. i XX. godine u XX i XX, bez čina, neodlikovan, nije poznato da li se vodi u vojnoj evidenciji, prema izjavi lošeg imovinskog stanja, osuđivan presudom Osnovnog suda Brčko distrikt BiH, pravosnažna 6.7.2012.godine na kaznu zatvora u trajanju od 30 dana uslovno na 1 godinu, zbog krivičnog djela - Laka tjelesna povreda - iz člana 170. stav 1. KZ Bd BiH, ne vodi se postupak za drugo krivično djelo, lišen slobode dana 20.7.2020.godine u 12:00 sati i nalazio se u pritvoru do 14.9.2020.godine, po rješenjima Osnovnog suda Brčko distrikt BiH, broj 96 0 K 130844 20 Kpp 2 od 22.7.2020.godine i broj 96 0 K 130844 20 Kpp 3 od 18.8.2020.godine

## K R I V J E

### Što je:

U periodu od 2015. do 2020.godine, na području Brčko distrikta BiH, kao zastupnik u Skupštini Brčko distrikta BiH, u namjeri da sebi pribavi imovinsku korist, iskoristio svoj službeni položaj i mogućnost da udruženjima građana u Brčko distriktu BiH, shodno Poslovniku o radu Skupštine Brčko distrikta BiH, putem amandmana na budžet Brčko distrikta BiH osigura novčana sredstva za njihov rad – grantove, a dio novčanih sredstava koji je osiguravao za više udruženja građana je zahtijevao i primio za sebe, pa je tako:

1. u periodu od 2015. do 2020. godine, po prethodnom dogovoru sa XX, kao osobom ovlaštenom za zastupanje udruge građana XX „XX“, te osobom koja faktički vrši ovlaštenja

odgovorne osobe u udrugama građana XX „XX“, „XX“, „XX“ i XX „XX“, da on osigura sredstva za rad tih udruga – grantove, a da nakon što novac bude isplaćen tim udrugama XX mu preda polovinu dobijenih sredstava, pa kada je na račune tih udruga od strane Vlade Brčko distrikta BiH uplaćen ukupan iznos od 259.266,27 KM, XX mu je u više navrata predao ukupno 100.500,00 KM, od čega tokom 2015. godine iznos od 7.000,00 KM, tokom 2016. godine iznos od 87.500,00 KM i tokom 2018. godine iznos od 6.000,00 KM, koje iznose je zadržao za sebe, dok mu je dana 20.7.2020.godine XX predao iznos od 2.000,00 KM na ime „duga“ za grant koji je osigurao za udrugu građana XX „XX“, koji novac je kod njega pronađen prilikom pretresa izvršenog od strane policijskih službenika Policije Brčko distrikt BiH po naredbi za pretres Osnovnog suda Brčko distrikta BiH od 20.07.2020.godine,

2. u prvoj polovini 2015. godine, dogovorio sa XX da XX pronađe još neku udrugu građana kojoj bi on osigurao novčana sredstva u vidu granta, a da zauzvrat on dobije polovinu tih sredstava, te je XX ostvario kontakt sa XX, kojeg je od ranije poznavao i koji je odgovorna osoba u udruzi građana „XX“, te mu predložio da nakon što se XX udruzi osigura grant putem zastupnika u Skupštini Brčko distrikta BiH, polovinu tako osiguranih sredstava preda njemu kako bi on mogao ta sredstva predati tom zastupniku, na šta je XX pristao, pa nakon što je od Vlade Brčko distrikta BiH na račun XX „XX“ uplaćen iznos od 16.452,71 KM na ime granta za 2015.godinu, od čega je putem amandmana na budžet Brčko distrikt BiH iznos od 15.000 KM osigurao XX, XX je podigao cjelokupan iznos novčanih sredstava, od čega je dio koristio za potrebe rada svoje udruge, a 7.500,00 KM je predao XX, koji je potom taj novčani iznos predao XX, te nakon što je od Vlade Brčko distrikta BiH na račun XX „XX“ uplaćen iznos od 41.313,56 KM na ime granta za 2016. godinu, od čega je putem amandmana na budžet Brčko distrikt BiH iznos od 40.000 KM osigurao XX, XX je ponovno podigao cjelokupan iznos novčanih sredstava, od čega je dio koristio za potrebe rada svoje udruge, a 20.000,00 KM je predao XX, koji je taj novac potom predao XX, na koji način je XX pribavio imovinsku korist od 27.500,00 KM

3. u mjesecu maju/svibnju 2018. godine, dogovorio sa XX da XX pronađe još neku udrugu kojoj bi on osigurao novčana sredstva u vidu granta, a da zauzvrat on dobije polovinu tih sredstava, te je XX ostvario kontakt sa XX, kojeg je od ranije poznavao i predložio mu da na svoje ime registruje udrugu građana, na što je XX pristao i osnovao Udrugu građana „XX“ Brčko, te ovlastio XX za raspolaganje novčanim sredstvima na računu te udruge otvorenom u „XX“ u Brčkom broj 5620048146285630, pa je XX, kao osoba ovlaštena za raspolaganje novčanim sredstvima na tom računu, nakon što je od Vlade Brčko distrikta BiH na račun UG „XX“ uplaćen iznos od 20.000,00 KM na ime granta za 2018. godinu, kojeg je putem amandmana na budžet Brčko distrikt BiH osigurao XX, tokom 2018. godine u više navrata dizao novčane iznose od čega je dio koristio za potrebe rada UG „XX“, a 3.000 KM predao XX, na koji način je XX pribavio imovinsku korist u tom iznosu,

čime je učinio produženo krivično djelo – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja – iz člana 377. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikt BiH.

Sud optuženom, zbog učinjenog krivičnog djela, a uz primjenu članova 7. 42. 43. i 49. Krivičnog zakona Brčko distrikt BiH, i z r i č e

KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 4 (četiri) GODINE

Na osnovu člana 285. stav 1. tačka f) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikt BiH vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru od 20.7.2020.godine do 14.9.2020.godine uračunava se u izrečenu kaznu zatvora.

Na osnovu člana 76. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Brčko distrikt BiH, optuženom se izriče mjera bezbjednosti zabrane vršenja dužnosti zastupnika u Skupštini Brčko distrikt BiH u trajanju od 5 (pet) godina računajući od dana pravosnažnosti presude. Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vrijeme trajanja ove mjere bezbjednosti.

Na osnovu člana 114. i 115. Krivičnog zakona Brčko distrikt BiH, od optuženog se oduzima imovinska korist pribavljena krivičnim djelom u iznosu od 131.000,00 (stotridesetjednihiljada) KM.

Na osnovu člana 181. stav 1. u vezi sa članom 185. stav 2. tačke a) i g) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikt BiH, optuženi je dužan da naknadi troškove krivičnog postupka u iznosu od 250,00 (dvijestotinepedeset) KM u roku od 30 dana računajući od dana pravosnažnosti presude.

## O b r a z l o ž e n j e

### Optužnica i glavni pretres

1. Tužilaštvo Bd BiH, optužnicom broj T18 0 KTK 0014459 20 od 15.12.2020.godine, optužilo je XX, zbog krivičnog djela – Zloupotreba položaja ili ovlaštenja – iz člana 377. stav 3. u vezi sa stavom 1 i članom 55. KZ Bd BiH. Optužnica je potvrđena dana 21.12.2020.godine, pa kako se optuženi pred sudijom za prethodno saslušanje izjasnio da se ne smatra krivim, sud je zakazao glavni pretres, na koji je pozvao stranke, branioc optuženog i predložene svjedoke. Glavni pretres je počeo čitanjem optužnice dana 25.3.2021.godine i iznošenjem uvodnih riječi optužbe i branioca optuženog advokata XX. Optuženog je tokom krivičnog postupka, pored pomenutog advokata, zastupao i advokat XX.

2. Na prijedlog Tužilaštva Bd BiH, tokom glavnog pretresa su izvedeni dokazi saslušanjem svjedoka XX, XX, XX, XX, XX i predstavnika Pravobranilaštva Brčko distrikt BiH XX. Tokom svjedočenja XX, prikazani su i dokazi koji su pribavljeni primjenom posebnih istražnih radnji, a radilo se o audio snimcima, te video snimcima sa nadzornih kamera, o čemu će više riječi biti u nastavku obrazloženja presude. Pored svjedoka, tužilac je u spis uložio obimnu materijalnu dokumentaciju, a svi materijalni dokazi su izvedeni na glavnom pretresu održanom 25.5.2021.godine i označeni po brojevima od D<sub>1</sub> do broja D<sub>124</sub>. Na prijedlog branilaca optuženog, saslušani su svjedoci XX, XX, XX, XX, XX i XX, te su u spis uloženi materijalni dokazi označeni brojevima od DO<sub>1</sub> do DO<sub>6</sub>. Odbrana optuženog je odustala od saslušanja XX, XX i XX, koji su takođe bili predloženi da se saslušaju kao svjedoci.

3. Prije iznošenja završnih riječi i zaključenja dokaznog postupka, tužilac je u spis dostavio akt od 22.7.2021.godine, kojim je izvršio izmjenu optužnice u pogledu činjeničnog opisa iz tačke 2. optužnice, ali je pravna kvalifikacija djela za koje je XX optužen ostala ista. Branioci i optuženi u vezi sa ovom izmjenom optužnice nisu tražili dodatno vrijeme za pripremu odbrane, zbog čega je Vijeće zaključilo dokazni postupak dana 21.9.2021.godine i pozvalo stranke i braniocima na iznošenje završnih riječi.

#### Završne riječi

4. Tužilac se u svojoj završnoj riječi generalno osvrnuo na koruptivna krivična djela, naglašavajući da je u konkretnom krivičnom predmetu u pitanju djelo visoke korupcije, obzirom da je optuženi bio nosilac visoke javne funkcije. Osvrnuo se na specifičnosti Brčko distrikta u pogledu neselektivnog dodjeljivanja grantova raznim udruženjima od strane nosilaca vlasti. Istakao je da je krivica optuženog dokazana svim izvedenim dokazima, a pogotovo na osnovu iskaza svjedoka XX, koji je po stavu tužioca ključni svjedok. Njegovo je svjedočenje, kako je to rekao tužilac, istinito, logično i u skladu sa ostalim izvedenim dokazima. Tužilac se osvrnuo takođe i na svjedočenje XX i XX, kao i na sadržaj materijalnih dokaza, posebno ukazujući da su u predmetu primjenjivane posebne istražne radnje, te na dokaze prikupljene na osnovu tih istražnih radnji. Predložio je u konačnom da sud optuženog oglasi krivim, da mu izrekne kaznu u skladu sa zakonom, da mu se oduzme imovinska korist i izrekne mjera bezbjednosti.

5. Branilac optuženog, advokat XX je u završnoj riječi dao analizu činjeničnog opisa optužnice i izvedenih dokaza, ukazujući da su svi iznosi navedeni u optužnici zasnovani na jednom jedinom dokazu, što je svjedočenje XX. Istakao je činjenicu da je XX za sebe uzeo peč na pelet od sredstava granta, pa kada je uhvaćen na djelu, on je uz stručnu pomoć, kako te reče advokat XX, krivicu prebacio na optuženog XX, da on sam ne bi išao u zatvor. Analizirao je u kratkim navodima svjedočenja samog XX, XX i XX, istakao da notarskog ugovora o kome je svjedočio XX nema u dokazima, te skrenuo pažnju na iskaze svjedoka odbrane, koji su takođe dobijali grantove od optuženog, ali im on nije tražio nikakvu protivuslugu ili dio novca. Advokat XX je u završnoj riječi istakao i da je činjenica da je XX predao optuženom 2.000 KM, ali da je to dobro osmišljeno i pripremljeno od XX uz stručnu pomoć koju je imao, da je do toga došlo na inicijativu samog XX, te da to ne može biti dokaz da su navodi optužnice tačni. Naveo je još i da iz dokaza očigledno proizilazi da je XX sve novčane iznose uzimao za sebe, zbog čega jedini predlog može da bude da se optuženi oslobodi od optužbe.

6. Advokat XX je u svojoj završnoj riječi istakao da je ovaj krivični postupak vođen nezakonito od samog početka, jer se optuženi još prilikom lišenja slobode pozvao na poslanički imunitet, pri čemu je advokat djelimično citirao član 27. Statuta Brčko distrikt BiH. Takođe, po tvrdnji branioca XX, povrijeđen je procesni zakon i Evropska konvencija o ljudskim pravima, jer optuženi nije bio ispitan o djelu, zbog čega bi sud trebao da donese odluku kojom se optužba odbija. Govoreći o samoj optužnici, dodao je da njeni navodi nisu dokazani, da se cijela optužnica svodi na iskaz XX, koji je kompromitovan i protivan drugim dokazima, da Vijeće ne može nesumnjivo na osnovu tog iskaza da bude uvjereno u krivicu optuženog. Nakon detaljne analize svjedočenja XX i pominjanja drugih dokaza u vezi sa njim, predloženo je da sud donese oslobađajuću presudu, ako prije toga ne odbije optužbu, te je

još istakao da su neosnovani predlozi za izricanje mjere bezbjednosti i oduzimanja imovinske koristi.

7. Optuženi XX se pridružio navodima svojih branilaca, ali je i sam iznio završnu riječ, navodeći da je ovaj krivični proces rezultat političke montaže, da bi se on onemogućio da učestvuje na lokalnim izborima i da bi se međunarodnoj zajednici zamazale oči. Objašnjavajući proceduru dodjele grantova, rekao je da, ako je on odgovoran, onda bi trebali da budu odgovorni i svi drugi poslanici, gradonačelnik, šefovi odjeljenja i pododjeljenja. Posebno je istakao da ima informaciju da je XX obolio od smrtonosne bolesti i da je to zbog toga što je on lažno svjedočio na njegov račun.

#### Opšti zaključak i bitna obilježja predmetnog krivičnog djela

8. Nakon sprovedenog dokaznog postupka, detaljno analizirajući i cijeneći dokaze izvedene na glavnom pretresu pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, na način kako to propisuje član 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikt BiH, (ZKP Bd BiH) i u skladu sa načelom slobodne ocjene dokaza (član 15. ZKP Bd BiH), sud je utvrdio da je optuženi radnjama koje su opisane u optužnici, kao službeno lice u Brčko distriktu, iskoristio svoj službeni položaj kao zastupnik u Skupštini Brčko distrikta BiH i tako pribavio sebi korist koja prelazi iznos od 50.000 KM. Tim radnjama, preduzimajući ih u periodu od 2015-e do 2020-e godine u tri navrata, sa jasnim i očiglednim ciljem da sebi pribavi protivpravnu imovinsku korist, optuženi je ostvario sva bitna obilježja produženog krivičnog djela - Zloupotreba položaja ili ovlaštenja - iz člana 377. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. KZ Bd BiH. U nastavku obrazloženja ove odluke, sud će u najbitnijem dijelu iznijeti relevantan sadržaj izvedenih dokaza, dati njihovu ocjenu, a potom i razloge koji su sud opredjelili da donese presudu kao u izreci.

9. Obzirom da krivična djela protiv službene dužnosti predstavljaju protivpravna ponašanja službenih ili odgovornih lica u vršenju svoje službene dužnosti, sud će prvo navesti koja su to bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja iz člana 377. stav 1. KZ Bd BiH. Osnovni oblik krivičnog djela čini *službeno ili odgovorno lice u Brčko distriktu koje iskorišćavanjem svoga službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračivši granice svog službenog ovlašćenja ili ne obavivši svoje službene dužnosti, pribavi sebi ili drugome kakvu korist, drugome nanese kakvu štetu ili teže povrijedi prava drugoga*. Stavom 3. istog člana krivičnog zakona, propisano je da - *ako je krivičnim djelom iz stava 1. ovoga člana pribavljena imovinska korist koja prelazi 50.000 KM, počinilac će se kazniti kaznom zatvora najmanje tri godine*. Jasno je da je svojstvo učinioca prvo bitno obilježje ovog krivičnog djela, što znači da ga može učiniti samo službeno ili odgovorno lice, dok je radnja izvršenja određena alternativno. Najteži oblik ovog krivičnog djela će postojati ako je pribavljena imovinska korist koja prelazi iznos od 50.000 KM, koji kvalifikovani oblik izvršenja djela je i stavljen na teret optuženom XX. Osnovni oblik djela javlja se u tri vida: kao iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja; prekoračenje granica službenog ovlašćenja i nevršenje službene dužnosti. U konkretnom krivičnom predmetu, relevantno je bilo iskorišćavanje službenog položaja, kao radnja izvršenja djela, koje postoji kada službeno ili odgovorno lice preduzima radnje koje su formalno u granicama njegovog ovlašćenja, ali učinilac interese i ciljeve službe zanemaruje i zamjenjuje ih svojim ili interesima nekog drugog lica. Učinilac djela svoj službeni položaj ili ovlašćenje koristi da bi pribavio sebi ili drugome kakvu korist ili

da bi drugome nanio kakvu štetu. Subjektivnu stranu ovog krivičnog djela čini umišljaj, što proizilazi iz prirode ovih delikata koja najčešće znače svjesno i voljno nezakonito postupanje službenih lica. Posledica ovog krivičnog djela je takođe njegovo bitno obilježje, a ogleda se u pribavljanju koristi sebi ili drugome, nanošenju štete drugome ili težoj povredi prava drugog. U pravilu, kod ovog krivičnog djela se radi o izvršiocima koji su pripadnici najviših društvenih slojeva, lica koja su na položaju i od ugleda, lica na odgovornim radnim mjestima, a najčešće su izvršioci ovog krivičnog djela službena ili odgovorna lica koja vrše funkcije u državnim organima, javnim službama i drugim javnim institucijama i ustanovama. Prema tome, tužilac je bio u obavezi da u ovom krivičnom postupku dokaže da je optuženi XX, u periodu koji se navodi u optužnici, bio službena osoba u Brčko distriktu, da je svoj službeni položaj umišljajno iskoristio kako je opisano u optužnici i da je time sebi pribavio imovinsku korist u iznosu većem od 50.000 KM.

#### Opšta ocjena dokaza i opšte utvrđene činjenice

10. Odluka Vijeća o krivici optuženog, zasnovana je na izvedenim dokazima tokom glavnog pretresa, među kojima se posebna izdvaja iskaz svjedoka XX. Radi se po ocjeni Vijeća o jednom hrabrom i rijetkom svjedočenju, ali prije svega iskrenom svjedočenju lica koje se odvažilo da iz ličnog iskustva ukaže na ogromne razmjere korupcije u sistemu zakonodavne i izvršne vlasti u Brčko distriktu. To je svjedok koji je osnovao i bio ovlašteno lice u više udruženja, kojima je faktički i upravljao, a koja su dobijala značajna novčana sredstva preko amandmana na budžet Brčko distrikta, koje je predlagao optuženi XX. Od tih sredstava koja su lijegala na račune udruženja, kojima je upravljao svjedok XX i koji je raspolagao sa svim novcem tih udruženja, polovinu sredstava on je davao optuženom na njegov zahtjev, što je u stvari i bio uslov da se dobiju sredstva. O svemu tome, detaljno je posvjedočio XX, navodeći ujedno i iznose koja su udruženja dobijala, kao i iznose koje je predavao optuženom. Njegovo svjedočenje je Vijeće cijenilo kao iskreno i objektivno, izneseno na one okolnosti koje su svjedoku bile lično poznate, ali je ono potkrepljeno i adekvatno podržano drugim svjedočenjima i materijalnim dokazima. Ti se dokazi odnose na dokumentaciju iz institucija vlasti Brčko distrikt BiH, o tome kojim udruženjima i u kojim iznosima su dodijeljena novčana sredstva u vidu grantova. Posebno treba istaći činjenicu da je i XX optužen, što je i sam posvjedočio, kada je naveo da je bio svjestan da će i on odgovarati, a o čemu se prije davanja bilo koje izjave, posavjetovao sa svojim advokatom.

11. Iz dokaza proizilazi da se istražni organi bave zloupotrebama u dodjeli grantova još od 2017-e godine, kada je prema svjedočenju policijskog službenika XX otvoren predmet, pri čemu je akcenat bio na nekih 15 udruženja, koja su dobijala značajna novčana sredstva od poslanika Skupštine Brčko distrikt BiH (Skupština). Provjeravajući dokumentaciju tih udruženja, svjedok Kurti je rekao da su utvrdili da je za XX Brčko kupljenja peč na pelet, koju su dana 5.6.2020.godine, sprovodeći uviđajne radnje pronašli u kući kod XX, a on im je rekao da je kupljena od sredstava granta. Nakon toga, dana 8.6.2021.godine, XX je došao u prostorije Policije Bd BiH, tražio svjedoka (XX) i ispričao mu kako funkcioniše dodjela grantova, odnosno da se pola dobijenog iznosa mora vratiti onome ko je grant obezbjedio, te je tražio da se njemu obezbijedi imunitet od krivičnog gonjenja, da bi on sve to ispričao i pred tužiocem. O tom razgovoru sa XX, svjedok Kurti je sačinio službenu zabilješku, a ista se nalazi u spisu kao dokaz D<sub>68</sub>, pod brojem 14.02.3-04.2-36986/20 od 8.6.2020.godine, čiju je autentičnost svjedok Kurti i potvrdio tokom svjedočenja. Tako je i počela istraga protiv

optuženog XX, što je zatim rezultiralo provođenjem posebnih istražnih radnji i dokazima koji su prikupljeni u skladu sa naredbama izdatim od strane suda, koji dokazi takođe snažno potkrepljuju navode svjedoka XX, o kojim će kasnije biti više riječi.

12. Tvrdnje branilaca optuženog iznesene u završnoj riječi, da je svjedok XX imao stručnu pomoć u davanju svoje izjave pred istražnim organima, odnosno u svom svjedočenju su po ocjeni ovog Vijeća neargumentovane i neosnovane, očigledno paušalno iznesene, bez ikakvog dokaza. Branioci ne rekoše ko je tu „stručnu pomoć“ pružio svjedoku, niti konkretno u čemu se ona sastojala. Međutim, ako insinuiraju da je na taj način neko lice učinilo krivično djelo, sud bi ih upozorio na odredbu člana 213. i 214. ZKP Bd BiH, odnosno na pravo i dužnost prijavljivanja krivičnog djela, ako o tome imaju saznanje. Takođe, neozbiljne su tvrdnje da je krivični postupak prema optuženom od početka vođen nezakonito, jer se on još prilikom hapšenja pozvao na poslanički imunitet i jer nije ispitan kao osumnjičeni u prisustvu svog izabranog branioca. Tačno je da član 27. Statuta Brčko distrikt BiH, propisuje imunitet zastupnika Skupštine – *„Zastupnici neće biti krivično ni građanskopravno odgovorni za počinjena djela, izražena mišljenja i glasove date tokom vršenja svojih dužnosti.“* Ova odredba Statuta ne može i ne smije da se djelimično tumači, na način da su zastupnici/poslanici apsolutno izuzeti od svake krivične odgovornosti. Parlamentarni ili skupštinski imunitet, u prvom redu štiti slobodno vršenje poslaničkog mandata od različitih pritisaka koji bi mogli da utiču na poslanika. On je izraz imuniteta i nezavisnosti same Skupštine u cilju zaštite od spoljašnjih i unutrašnjih uticaja, odnosno on je u funkciji zaštite poslanika u vršenju njegovog mandata, koji ne može da odgovara za mišljenje i izražavanje u vršenju svoje dužnosti. Poslanički imunitet, ni u jednom parlamentu u svijetu, pa ni u brčanskoj Skupštini, nije privilegija kreirana u korist pojedinca kao poslanika, nego je to mjera javnog poretka kojom se u sistemu podjele vlasti obezbjeđuje zakonodavna vlast, prvenstveno prema izvršnoj vlasti. Prema tome, imunitet se odnosi samo na krivična djela izvršena datom izjavom ili izraženim mišljenjem, odnosno glasanjem, a ne i na krivična djela učinjena djelom, odnosno činidbom. Imunitet u smislu člana 27. Statuta, ne znači da poslanik može bez odgovornosti, prije ili posle sjednice Skupštine da čini razna krivična djela, niti da može da dodjeljuje grantove udruženjima, uzima za sebe polovinu dobijenih sredstava i da zbog toga ne snosi krivičnu odgovornost, odnosno da se pozove na poslanički imunitet. Dalje, u pogledu toga da optuženi nije bio saslušan u svojstvu osumnjičenog u prisustvu svog branioca i da se branio ćutanjem, Vijeće ukazuje na odredbu člana 225. stav 3. ZKP Bd BiH, te činjenicu da prema dokazima u spisu, prethodni prigovori nisu ulagani, a neprikosnoveno pravo svakog osumnjičenog lica propisano članom 78. stav 2. tačka a) i b) ZKP Bd BiH, jeste da nije dužan iznijeti svoju odbranu, niti da odgovara na postavljena pitanja, te da može uzeti branioca po svom izboru, koji može biti prisutan njegovom ispitivanju. S navedenim u vezi, apsolutno su ispoštovana sva procesna prava optuženog XX tokom cijelog krivičnog postupka, pogotovo ona prava u vezi sa članom 45. ZKP Bd BiH, tako da nije bilo osnova da Vijeće donese odluku u smislu člana 283. ZKP Bd BiH.

13. Opšte poznata je i nesporna činjenica da je optuženi XX, u periodu od 2015-e do 2020-e godine, bio zastupnik u Skupštini Brčko distrikt BiH, koja je potvrđena ne samo svjedočenjima, nego i materijalnim dokazima iz spisa, tako da je apsolutno dokazano da je optuženi bio službena osoba/lice u Brčko distriktu, kako to jasno propisuje i član 2. stav 3. KZ Bd BiH – *„Službeno lice je izabrani ili imenovani funkcioner u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti Brčko distrikta...“*. Tačnije, optuženi je u relevantnom periodu bio službeno lice,

kao izabrani funkcioner zakonodavne vlasti u Brčko distriktu, tj. bio je nosilac mandata poslanika u Skupštini Brčko distrikt BiH, izabran je na lokalnim izborima održanim 2012-e godine, a mandat je izvršavao sve do 1.11.2016.godine. Te godine, optuženi je ponovo na lokalnim izborima izabran za poslanika, dužnost je preuzeo na Konstitutivnoj sjednici Skupštine, održanoj 15.11.2016.godine, a mandat je trebao da izvršava do potvrđivanja rezultata narednih lokalnih izbora (opšte poznata je činjenica da su ti izbori održani u novembru 2020-e godine). Ove činjenice proizilaze iz dokaza optužbe D<sub>1</sub>, tj. akta Stručne službe Skupštine, broj 02.1-05-0810/20 od 28.7.2020.godine, u čijem prilogu se nalaze i uvjerenja Centralne izborne komisije BiH, za optuženog kao zastupnika/poslanika u Skupštini Brčko distrikt BiH.

14. Iz dokaza u spisu, proizilazi takođe nesporna činjenica da su poslanici Skupštine, u skladu sa Poslovníkom o radu Skupštine Brčko distrikt BiH, preko amandmana na budžet Brčko distrikta BiH, mogli da osiguravaju sredstva za rad udruženjima građana u Brčko distriktu, odnosno grantove, što je Vijeće zaključilo iz sadržaja dokaza D<sub>5</sub> – akta Skupštine, broj 02.1-05-0810/20-2 od 25.8.2020.godine i akta Odjeljenja za stručne i administrativne poslove Vlade Brčko distrikt BiH, broj 02-1145SB-0005/20 od 4.9.2020.godine, što je dokaz D<sub>6</sub>. Da je i optuženi bio predlagač amandmana na budžet je nesporna činjenica, jer su to činili praktično svi poslanici Skupštine iz većine, ali tu činjenicu u vezi sa optuženim nespornim čine i sadržaji dokaza D<sub>3</sub>, D<sub>4</sub>, D<sub>8</sub>, D<sub>9</sub>, D<sub>10</sub>, D<sub>11</sub> i D<sub>12</sub>. Ovi dokazi su u stvari konkretni predlozi amandmana na budžet, sa spiskom konkretnih udruženja i novčanim iznosima, koje je optuženi kao poslanik i službeno lice u Brčko distriktu, dostavljao u Vladu Brčko distrikt BiH, koji su zatim kao takvi amandmani uvrštavani u budžet. Ovi dokazi jasno pokazuju specifičnost Brčko distrikta BiH, odnosno spregu zakonodavne i izvršne vlasti u postupku netransparentnog i neselektivnog dodjeljivanja ogromnih novčanih sredstava u vidu grantova, raznim udruženjima građana, bez ikakve kontrole i nadzora utroška tih sredstava, pri čemu je očigledno da je optuženi bio samo jedna karika u dugom lancu kriminalnih aktivnosti i korupcije neslučenih razmjera. Da je to tako, pokazuje i dokaz optužbe D<sub>21</sub>, pred čijim sadržajem savjestan ljudski razum staje, jer je jasno da je dodjeljivanje ogromnih novčanih sredstava kroz grantove udruženjima od strane poslanika Skupštine, postala široko prihvaćena praksa. Naime, to je akt Direkcije za finansije Brčko distrikt BiH, broj 13.9-04.2-1061/20 od 4.9.2020.godine, kojim su Tužilaštvu Bd BiH dostavljeni podaci za sva nevladina udruženja, kojima su evidentirane uplate u periodu od 2015. – 2020.godine u iznosu od 10.000 KM i više. Posebno treba naglasiti ovu činjenicu, da se u ovom dokazu ne nalaze uplate nevladinim udruženjima ispod iznosa od 10.000 KM, kojih je nesporno bilo, takođe u značajnim novčanim iznosima. Ukupan novčani iznos koji je u pomenutom periodu uplaćen nevladinim udruženjima u opisanom specifičnom „sadejstvu“ zakonodavne i izvršne vlasti je nevjerovatnih – 31.787.595,91 KM (skoro 32 miliona konvertibilnih maraka). Vijeću nije jasno koju su korist građani Brčko distrikta imali od aktivnosti i rada svih ovih udruženja, obzirom da je opšte poznata činjenica da Brčko distrikt nema npr. uslovnih bazena, pozorišta, bioskopa, gradskog stadiona, uslovne sportske dvorane, pa ni uslovne autobuske stanice i drugih uobičajenih društvenih sadržaja. Treba reći i to, da su bez sumnje mnoga udruženja dobijena sredstva savjesno i pošteno koristila, ali bi u svakom slučaju bilo korisno za budućnost ovog grada, da se detaljno provjeri na šta su sve nevladina udruženja trošila tolika sredstva. Vijeće može samo da pretpostavi, da je značajan iznos tih sredstava, korišten na isti način kao što je to utvrđeno u ovom krivičnom postupku za sredstva koja je udruženjima obezbjeđivao optuženi XX. Takođe, ljudskom razumu je teško shvatljiv i sadržaj dokaza D<sub>20</sub>,

još jedan akt Direkcije za finansije Brčko distrikt BiH, broj 13.9-04.2-1061/20 od 5.8.2020.godine. U vezi sa ostalim dokazima vezanim za amandmane optuženog, može se zaključiti da se u ovom dokazu nalazi spisak udruženja i novčanih iznosa, kojima je optuženi redovno u periodu 2015-2020-godina, obezbjeđivao grantove, a to su pored udruženja koja su predmet ovog postupka i udruženja: XX Brčko, Brčanksi XX, Fondacija XX, XX centar, XX Brčko, XX, XX Brčko, XX Brčko, XX Brčko, XX Brčko, XX Brčko, XX Brčko i Sjedinjene nacionalne manjine. Dokazi u spisu nesumnjivo pokazuju da je optuženi imao veze sa svim ovim udruženjima, u smislu obezbjeđenja grantova, a u navedenom periodu im je bez bilo kakve kontrole isplaćen iznos od preko milion konvertibilnih maraka (tačnije, 1.339,343,54 KM). Dužnost ovog Vijeća, ali i svih drugih službenih lica koja se bave procesuiranjem koruptivnih krivičnih djela je da na ove i slične društvene anomalije svakodnevno ukazuju, u svojim izvještajima, zabilješkama, ali svakako i presudama.

14. U sledećim tačkama obrazloženja, sud će izložiti relevantne dokaze za pojedine tačke presude, u kojima je opisano kako i na koji način je optuženi zloupotrebljavao svoj službeni položaj, čime je ostvario obilježja bića predmetnog krivičnog djela.

#### Pojedinačna ocjena dokaza i pojedinačne utvrđene činjenice

Tačka 1. izreke presude:

15. Kao što je prethodno rečeno, za sve tačke presude ključno je bilo svjedočenje XX, a posebno za tačku 1. On je posvjedočio da je bio trener u više borilačkih klubova, zatim predsjednik, član skupštine udruženja, kao i član drugih udruženja među kojima su Klub borilačkih sportova Lokomotiva gdje je od početka bio osoba ovlaštena za zastupanje, zatim XX, XX, XX, te XX u kome su u stvari objedinjena tri kluba. U nekim od ovih udruženja, on je bio osnivač ili odgovorna osoba, a u drugima je bila njegova supruga XX. Ovi navodi su potvrđeni materijalnim dokazima, odnosno rješenjima o registraciji ovih udruženja, što su dokazi optužbe od broja D<sub>13</sub> do broja D<sub>17</sub>, iz kojih je evidentno da su ova udruženja osnovana od strane svjedoka, odnosno formalno njegove supruge. U vezi sa tim, svjedok XX, supruga XX je rekla u svom svjedočenju da je ona u četiri sportska udruženja bila organ upravljanja, odnosno ovlaštena osoba, te da je dala punomoć suprugu da raspolaže sa novčanim sredstvima, o čemu ona ništa i nije znala. Poznato joj je da su ta udruženja dobijala grantove, te da je suprug sačinjavao godišnje izvještaje i time pravdao dobijena sredstva. Optuženog ne poznaje, ali zna da je on dolazio pred kuću i zaustavljao njenog supruga, a suprug joj je posle XX hapšenja, pričao da mu je prijećeno od nekih ljudi iz XX da mora da vrati dio novca od granta i da je dio dobijenog novca davao XX. Rekla je još da je kontrolu svih bankovnih računa vršio suprug, da joj je otprilike poznato koliko je novca lijegalo na račune, te da je policija dolazila kod njih u kuću i vršila uviđaj, kada su tražili da vide da li se tu nalazi peč na pelet.

16. Dalje, XX je rekao da su sva udruženja, odnosno klubovi finansirani od sponzora, Vlade i Skupštine Brčko distrikt BiH, članstva, a od 2015-e godine, pa na dalje, najviše kroz grantove iz Skupštine. To je funkcionisalo tako što su predavali dokumentaciju u Vladu, odnosno Gradonačelniku ili Odjeljenjima Vlade Brčko distrikt BiH, gdje su navodili da su im potrebna sredstva za redovan rad, pri čemu nisu morali da navode iznose. Optuženog XX, svjedok poznaje od 1992-e godine kao XX u XX, a 2015-e godine je sa njim imao kontakt

vezano za finansiranje udruženja koje je osnivao. Pričalo se da se od poslanika brčanske Skupštine, mogu dobiti veći iznosi grantova, odnosno da svaki poslanik može dati pare, ukoliko je neko dobar sa njim. Stoga je pričao sa licem koje ima nadimak XX, preko koga je došao u kontakt sa XX, odnosno XX mu je rekao da će on pričati sa čovjekom iz Skupštine za grantove. Ubrzo mu je XX rekao da je sve dogovoreno i da će ih povezati, da je uslov da svjedok da XX 500 KM, te da je završen grant od 15.000 KM. Već sutradan, XX ga je povezao sa optuženim, tako da je otišao kod njega u pekaru i sa njim sve dogovorio. U tom razgovoru, svjedok je predložio da optuženom da 20-30% novca od dobijenog granta, ali mu je optuženi rekao da može ići samo pola – pola i da može obezbijediti iznos, tj. grant do 15.000 KM. Nakon što je malo razmislio, svjedok je nazvao optuženog i rekao mu da pristaje na pola – pola. Kada je na račun njegovog udruženja leglo 15.000 KM, on je u više navrata podigao novce sa računa u XX banci, od toga iznos od 7.500 KM dao XX nekih 4-5 dana pošto su pare legle na račun, a 500 KM je dao XX. Preostali iznos je trošio za takmičenja, što je sve pravdano kroz račune.

17. Ovaj dio svjedočenja, potkrepljen je dokazom D<sub>24</sub>, odnosno nalogom za prenos sredstava od 22.6.2015.godine, iz koga jasno proizilazi da su XX Brčko, prebačena novčana sredstva u iznosu od 15.000 KM na ime granta, prema odluci broj 05-000521/15 od 18.6.2015.godine za podršku u radu kluba. Navedena odluka je u stvari Odluka o izdvajanju novčanih sredstava iz budžeta Brčko distrikt BiH za 2015.godinu, nadležnog Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu i u spisu se nalazi kao dokaz D<sub>46</sub>, u kojoj se u članu 1. tačka n) navodi da se grant u iznosu od 15.000 KM, dodjeljuje XX Brčko. Svjedok je rekao da su tokom 2015-e godine dobijali i druga sredstva pored pomenutog granta – za redovan rad ili za organizaciju turnira, a ti su navodi potvrđeni dokazima D<sub>23</sub>, D<sub>25</sub> i D<sub>26</sub>. Ovo nije u direktnoj vezi sa predmetnom optužnicom, ali su Vijeću ovi navodi bitni, jer upućuju na iskrenost i pouzdanost cjelokupnog svjedočenja XX, obzirom da je svaki njegov bitan navod potkrepljen nekim od materijalnih dokaza. U svakom slučaju, Vijeće smatra dokazanim da je tokom 2015-e godine, optuženi od XX preuzeo iznos od 7.000 KM, što su nesumnjivo bila sredstva od granta.

18. Nadalje, svjedok je istakao da je 2015-e godine osnovao udruženje XX, a 2016-e godine, udruženje XX, pa zatim i XX, sa kojim osnivanjem optuženi nije imao veze. Međutim, sa optuženim je nastavio kontaktirati za prethodno navedena udruženja i tokom 2016-e godine, pa mu je optuženi rekao između ostalog da je izborna godina i da bi trebali da idu sa većim iznosima grantova, do 50.000 KM. Inače, sa optuženim je najčešće kontaktirao preko telefona, odnosno preko poruka, gdje bi se dogovorili da idu na kafu ili bi napisali da ima lepina, a to bi značilo da treba da se vide da mu on da pare. Vijeće zaključuje iz ovog svjedočenja da su optuženi i XX svoju „saradnju“ digli na viši nivo nakon prvog obezbjeđenog granta za XX, što potvrđuje navod XX svjedočenja da je u 2016-oj godini, XX dobila grant od 40.000 KM, XX 45.000 KM, XX grant 45.000 KM, te XX grant 45.000 KM, što je sve obezbijeđeno amandmanima optuženog kroz budžet. Iznosi su legli na račune udruženja u novembru mjesecu. Nakon lijevanja novca na račune, dizao je po 5.000 KM i predao je polovinu tih iznosa optuženom kao i prije, pri čemu je on u XX banci bio ovlašćena osoba za podizanje novca u svim udruženjima. Optuženom je polovinu novca od svih grantova iz 2016-e godine davao tokom te godine, a možda nešto malo je prebacio u 2017-u godinu, na više lokacija i to u hotelu, u autu, u pekari, u iznosima od 10.000 - 20.000 KM, nekad i po 5.000 KM. Preostali novac, kao i prethodno trošio je za rad udruženja, a sredstva su pravdali preko

takmičenja, tako što su povećavali cijene kotizacija i hrane, račune pisali na više iznosa, uzimali su račune za gorivo, itd.

19. I ovaj dio svjedočenja XX, adekvatno je potkrijepljen materijalnim dokazima. U pitanju su prije svega nalozi za prenos sredstava, a interesantno je da su svi datirani na isti dan, tačnije na 16.11.2016.godine. To su dokazi D<sub>29</sub> – za XX nalog za prenos sredstava u iznosu od 40.000 KM, D<sub>33</sub> – za XX nalog za prenos sredstava u iznosu od 45.000 KM, D<sub>34</sub> – za XX nalog za prenos sredstava u iznosu od 45.000 KM i D<sub>35</sub> – za XX nalog za prenos sredstava u iznosu od 45.000 KM. Vijeće podsjeća da je XX rekao da su novci za sva udruženja legla na račune tokom mjeseca novembra. U svim ovim dokazima, navodi se da se grantovi dodjeljuju prema odluci broj 39-000047/16 od 14.11.2016.godine, a to je u stvari Odluka o izdvajanju novčanih sredstava Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu Vlade Bd BiH, koja se u spisu nalazi kao dokaz D<sub>51</sub>, a u čijem članu 1. pod tačkama 18. 19. 20. i 21. se nalaze upravo pomenuta četiri udruženja i pomenuti iznosi, koji im se dodjeljuju za redovan rad. Da je ove iznose grantova kroz prijedlog amandmana na budžet obezbjedio optuženi, potvrđuje bez sumnje i dokaz D<sub>9</sub>. To je u stvari konkretni pismeni predlog optuženog kao nezavisnog poslanika/nacionalna manjina Skupštine, koji se nalazi na običnom A4 listu, a pod prva četiri redna broja se navode ista gore pominjana udruženja, sa istim iznosima. Na osnovu svih ovih dokaza, tj. svjedočenja XX i materijalnih dokaza, Vijeće je zaključilo da je tokom 2016-e godine, na račune udruženja kojima je upravljao svjedok XX od sredstava grantova koje je obezbjedio optuženi, leglo ukupno 175.000 KM, od kojih je optuženom predao 87.500 KM.

20. U nastavku svog dugog i iscrpnog svjedočenja, XX je naveo da su na isti način i dalje nastavili da rade, tj. 2017-e godine, dogovarajući manje iznose do 30.000 KM, za ista udruženja, tako da su dobili grantove u ciframa od 30 - 35.000 KM. Međutim, kako za 2016-e godinu nisu uspjeli opravdati sredstva, jer je nadležna komisija odbila izvještaj o utrošku sredstava, ta sredstva nisu prebačena na račune udruženja. Problem je ispao, kako to svjedok pojašnjava, oko nekih avio karata. Stoga su udruženjima zaustavljena finansiranja, zbog čega je optuženi išao kod XX koja je vršila kontrolu, pa mu je ona rekla da sredstva neće niko dobiti jer policija od njih traži izvještaje. To je razlog zbog koga za 2017-u godinu nisu uplaćena sredstva na račune udruženja. Ovaj navod svjedoka sud je doveo u vezu sa tvrdnjom policijskog službenika XX, koji je i rekao da su istražni organi predmet u vezi sa grantovima otvorili još tokom 2017-e godine.

21. U vezi sa ovim dijelom XX svjedočenja, u spisu se nalazi i dokaz D<sub>11</sub>, čiji je predmet dostava amandmana optuženog XX, kao zastupnika u Skupštini na budžet za 2017-u godinu, koji su u Kancelariju Gradonačelnika – Glavni koordinator Vlade primljeni 2.6.2017.godine. U istom se doslovno navodi – Grant od poslanika za 2017. godinu, pa zatim pod brojem 1. Udruženje „XX“ Brčko = 35.000 KM; pod brojem 2. Udruženje „XX“ Brčko = 30.000 KM; pod brojem 4. Udruženje „XX“ Brčko = 30.000 KM; pod brojem 5. Udruženje „XX“ = 30.000 KM. Pored ovih udruženja, u istom dokazu su navedena i brojna druga udruženja, a ukupno 16 udruženja, sa ukupnim zbirnim iznosom amandmana od 370.000 KM. Dokaz D<sub>12</sub> je u suštini identičan, s tim što su djelimično izijenjeni iznosi nekim udruženjima, ali su iznosi za pomenuta četiri udruženja o kojim je pričao XX, ostali isti. Ove „ispravke“ amandmana, kako ih političari zovu, dostavljene su Glavnom koordinatoru Vlade 7.6.2017.godine i dodatno pokazuju osionost i bahatost pojedinaca u sistemu vlasti u raspolaganju javnim novcem. Pored toga, ovi dokazi iako nisu u direktnoj vezi sa predmetnom optužnicom, snažno

potkrepljuju istinitost cjelokupnog kazivanja XX, što je bilo bitno za Vijeće, prilikom ocjene svjedočenja.

22. Tokom 2018-e godine, kako je dalje posvjedočio XX, nastavio je saradnju sa optuženim po njegovoj inicijativi, svjedok je osnovao XX, gdje su osnivači bila tri udruženja koja je on ranije osnovao. U vezi sa ovom tvrdnjom svjedoka, u spis je uložen dokaz D<sub>17</sub> – rješenje o registraciji XX od 28.3.2018.godine, čiji su osnivači XX, XX i XX. Pored toga, XX mu je predložio da osnuje novo udruženje, zbog problema pravdanja sredstava sa ranijim udruženjima, pa je svjedok zamolio prijatelja čije je dijete treniralo kod njega da osnuje udruženje na svoje ime, a on je pripremio sve papire. Tako je na ime XX osnovano udruženje XX, za koje je svjedok imao sva ovlaštenja.

23. Ovo je potvrdio i svjedok XX, kada je između ostalog posvjedočio da je njegovo dijete dugo godina treniralo kod XX (XX), zbog čega ga je Meho zamolio da na njegovo ime osnuje klub da bi se pomoglo djeci, odnosno da bi se dobili grantovi. XX je pripremio sve papire, a svjedok je samo otišao da se potpiše i izvrši ovjeru. U vezi sa ovim udruženjem, Vijeće je izvršilo uvid u dokaz D<sub>19</sub>, takođe rješenje o registraciji od 19.2.2018.godine, a u pitanju je registracija XX, pri čemu je jedan od osnivača XX. Kako to Vijeće zaključuje, ovo udruženje je osnovano više od mjesec dana prije udruženja XX, pa je XX i moglo da bude jedno od njegovih osnivača, kako je to XX uostalom i rekao. I ovo udruženje (XX) je dobilo grant od optuženog, pri čemu su prema svjedočenju XX, on i optuženi opet dogovorili da se sredstva od granta dijele pola – pola. Navod XX o grantu dodijeljenom XX, potvrđuje dokaz D<sub>44</sub>. Tada je pokušao sa optuženim da se dogovori za manji procenat koji bi dobio optuženi, npr. 60% - 40%, ali optuženi nije htio. Kako se za udruženje XX veže treća tačka izreke presude, o njemu će kasnije biti više riječi.

24. U toj godini, tačnije u 2018-oj, XX je prema XX svjedočenju dobilo iznos od 30.000 KM, a XX iznos od 20.000 KM. Tada ga je knjigovođa savjetovao da sa računa diže iznose od po 500 KM u gotovini. Posvjedočio je dalje da nije do kraja ispoštovao dogovor sa optuženim za 2018-u godinu, odnosno da mu je od granta za udruženje KBV Sambo, dao 10.000 KM, a za udruženje XX je ostao dužan nekih 4.500 KM, te da je i tokom 2019-e godine davao pare od granta za XX, jer je mogao dizati ograničen iznos sa računa. Kao i za sve prethodno navedene činjenice, ova je takođe potvrđena materijalnim dokazom. Dokaz D<sub>36</sub> je još jedan nalog za prenos sredstava od 13.7.2018.godine, na iznos od 30.000 KM za XX Brčko, a koja sredstva su dodijeljena grantom prema odluci broj 39-000039/18 od 10.7.2018.godine. I ova odluka se nalazi u spisu kao materijalni dokaz, a riječ je o dokazu D<sub>55</sub>, u kojoj se u članu 1. tačka 18) navodi da se grant u iznosu od 30.000 KM dodjeljuje XX Brčko, za pomoć u radu kluba, izradu projektne dokumentacije i kupovinu zemlje za izgradnju balon sale. Naravno, Vijeće može samo da konstatuje da od ove namjene nije bilo ništa, što samo dodatno ukazuje da je jedini cilj dodjele sredstava bio taj da optuženi uzme pola sredstava od dodijeljenog granta.

25. U vezi sa tvrdnjama ovog dijela XX svjedočenja, tužilac je tokom direktnog ispitivanja koristio i izjavu svjedoka od 16.6.2020.godine, u smislu člana 273. stav 1. ZKP Bd BiH, koja je zatim u spis uložena kao dokaz D<sub>124</sub>. Na pitanje policijskog službenika o iznosu novca koji je od granta tokom 2018-e godine dao optuženom, svjedok je tada odgovorio „...od XX sam mu dao možda 6-7.000,00 KM.“ Cijeneći svjedočenje XX i sadržaj dokaza D<sub>124</sub>,

Vijeće je zaključilo da je optuženi i tokom 2018-e godine od XX preuzeo iznos od 6.000 KM. U završnoj riječi branilaca se problematizovalo korištenje ovog dokaza (izjave od 16.6.2020.godine), navodom da je optužba to učinila zbog lažnog svjedočenja XX i da se to čini samo kada nema dovoljno dokaza, što apsolutno nije tačno. Članom 273. stav 1. ZKP Bd BiH je propisano da su iskazi dati u istrazi dopušteni kao dokaz na glavnom pretresu i mogu biti korišteni prilikom direktnog i unakrsnog ispitivanja, nakon čega se prilažu kao dokazni materijal. U tom slučaju, licu se može dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz. Upravo to je svjedok XX i učinio, jer se očigledno u svjedočenju nije mogao tačno i precizno sjetiti iznosa koji je tokom 2018-e godine dao optuženom, obzirom da je pola sredstava od dobijenog granta za 2018-u godinu davao i tokom 2019-e godine, što je takođe navedeno i u sadržaju dokaza D<sub>124</sub>. Prema tome, nesporno je za Vijeće da je pomenuti iskaz XX dat u istrazi, u ovom postupku korišten u potpunosti kako to procesni zakon i propisuje, a na osnovu njega i svjedočenja, Vijeće je i moglo da utvrdi da je XX predao optuženom tokom 2018-e godine iznos od 6.000,00 KM.

26. Nastavljajući svoje svjedočenje, XX je rekao da je saradnja njega i optuženog nastavljena i 2019-e godine, kada je dogovoreno da optuženi prebaci, odnosno obezbijedi grant od 30.000 KM, ali je prije toga tražio raniji dug od 4.500 KM, pa mu je svjedok rekao da će to kvitati kada legnu sredstva od granta. Međutim, kako to svjedok tvrdi, optuženi ga je prevario, jer je taj grant dao nekom drugom, odnosno optuženi je dao grant u iznosu od 30.000 KM novinaru XX što, je svjedoku rekao XX. Ovo je pred sudom potvrdio i XX, koji je saslušan kao svjedok odbrane, tako da je i ovim svjedočenjem potvrđeno ukupno kazivanje XX. Naime, XX je rekao da optuženog poznaje od svoje 14. godine, a poznanstvo sa njim je unaprijedio kada je radio kao novinar, dok je optuženi bio poslanik. Dodao je da se obraćao svim zastupnicima da pomognu njegovom udruženju XX, a od optuženog je dobio sredstva u iznosu od 30.000 KM, kroz standardnu proceduru podnošenja zahtjeva. Sve je potvrđeno i materijalnim dokazima koje je sud doveo u međusobnu vezu sa ovim svjedočenjima, a radi se o dokazima D<sub>2</sub> i D<sub>4</sub>. Iz akta Skupštine broj 02.1-05-0810/20-1 od 7.8.2020.godine (dokaz D<sub>2</sub>), utvrđeno je da je optuženi za 2019-u godinu preko dokumenta koji nije stigao službenim putem predložio 20 amandmana na budžet Brčko distrikta. Taj „nezvanični“ dokument, kako ga naziva sama stručna služba Skupštine, samo još jednom pokazuje nivo beskrupuloznosti u vršenju javnih funkcija svih službenih lica u lancu podnošenja, odobravanja i isplate grantova raznim udruženjima. To je dokaz koji je u spisu označen D<sub>4</sub> – što su očigledno i nesumnjivo, „Amandmani poslanika XX“ za 2019-u godinu, za 20 udruženja u ukupnom iznosu od 371.500,00 KM. U pitanju je dokument bez datuma i bez prijemnog pečata, ali i dokument na osnovu koga su nesumnjivo isplaćeni iznosi raznim udruženjima, što potvrđuje i sadržaj dokaza D<sub>21</sub>. Među njima je pod rednim brojem - 7. Udruženje građana „XX“, redovan rad udruženja.....30.000,00 KM. Kako se to osnovano može zaključiti na osnovu pomenutih dokaza u ovom dijelu, ovaj dio svjedočenja XX je takođe istiniti i objektivan, što ponovo ukazuje na potkrepljenost svakog njegovog navoda autentičnim materijalnim dokazima.

27. Nakon ovih „propalih“ dogovora za 2019-u godinu, optuženi i svjedok su se jedan drugom izvinili zbog neispunjavanja dogovora, pa su saradnju nastavili i u 2020-oj godini. XX je nastavio svjedočenje sa tvrdnjom da su dogovorili da za XX optuženi obezbijedi grant od 15.000 KM, a za udruženje XX 12.000 KM, ali to nije realizovano jer je optuženi uhapšen. Brkić je opisao svoje viđenje događaja od 20.7.2020.godine, navodeći da se prethodno posavjetovao sa advokatom XX, koji mu je rekao da ide u Tužilaštvo. Po tvrdnji svjedoka,

optuženi mu je rekao da ima dogovor sa XX, zbog čega on nije imao povjerenje u tužioca, pa je otišao do policijskog službenika XX, koji je prethodno sprovodio istražne radnje i vršio pregled njegove kuće. Pojasnio je zatim, da je i on optužen zbog zloupotrebe sredstava, da je dogovorio saradnju sa tužiocem, tačnije predloženo mu je od strane istražnih organa da bude informator. Tog dana, čuo se sa optuženim i dogovorio da se nađe sa njim, a obzirom da je ispričao da ima dug prema optuženom od 4.500 KM, prethodno je dobio od policije označenih 2.000 KM. Takođe, rekao je da je imao na sebi i uređaj, pomoću koga je trebao da snimi razgovor. Sa optuženim se našao u hotelu Jelena, naručili su piće i počeli razgovarati. Optuženi mu je rekao da je bio na XX, a zatim su počeli priču o grantovima u kojoj je optuženi spominjao „velike glavonje“ (kako to svjedok figurativno navodi), odnosno da su svi oni u talu. Pitao ga je da li je donio pare i rekao mu da odu do toaleta. Svjedok je izvadio pare i dao mu ih u toaletu, rekao mu da prebroji, zatim je izašao i krenuo prema autu. Kasnije je vidio da optuženog hapse. Svjedok je još dodao da su se u njegovom telefonu nalazile i poruke komunikacije sa optuženim, te da mu je u jednom trenutku optuženi prijetio preko poruka.

28. Što se tiče dana 20.7.2020.godine, brojni dokazi u spisu potvrđuju svjedočenje XX, među kojima su i dokazi koji su prikupljeni sprovođenjem posebnih istražnih radnji. U skladu sa prijedlogom Tužilaštva Bd BiH od 24.6.2020.godine (dokaz D<sub>70</sub>), izdata je naredba o određivanju posebnih istražnih radnji, broj 96 O K 130844 20 Kpp od 24.6.2020.godine, što je dokaz D<sub>71</sub>. Određene su radnje iz člana iz člana 116. stav 2. tačka d) e) i f). U vezi sa istom, u spisu se nalazi i izvještaj Policije Brčko distrikt BiH o provođenju posebnih istražnih radnji, broj 14.02.3-04.2-48131/20 od 21.7.2020.godine – dokaz D<sub>73</sub>. U pretresu optuženog nakon lišenja slobode, kod njega su pronađene označene novčanice, koje su prethodno od strane policijskih službenika predate Brkiću, koji je po naredbi (dokaz D<sub>71</sub>) korišten kao informator, na šta ukazuje i službena zabilješka broj I-14.05-68/20 od 20.7.2020.godine, tj dokaz D<sub>75</sub>. Da su XX kao informatoru kodnog naziva „XX“ predate novčanice u raznim apoenima za potrebe provođenja posebne istražne radnje simulovanog otkupa, potvrđuje i dokaz D<sub>79</sub> – zapisnik o predaji predmeta od 20.7.2020.godine. Sve su novčanice popisane po serijskim brojevima, kako se to jasno vidi iz dokaza D<sub>97</sub>, a baš te novčanice sa istim serijskim brojevima su pronađene prilikom pretresa optuženog, što Vijeće jasno može da zaključi u međusobnoj vezi izvještaja sa fotodokumentacijom broj 14.02.6-04.4-48374/20 od 21.7.2020.godine, odnosno dokaza D<sub>98</sub> i dokaza D<sub>97</sub>. Isto je Vijeće zaključilo i na osnovu dokaza D<sub>83</sub> – zapisnika o pretresanju lica od 20.7.2020.godine i dokaza D<sub>92</sub> – spiska oduzetih predmeta od optuženog. Dalje, susret optuženog i svjedoka XX, zabilježen je na brojnim kamerama video nadzora hotela Jelena, kao i njihov odvojen odlazak u pravcu toaleta u razmaku od nekih 37 sekundi, zatim izlazak jednog i drugog iz toaleta, što je sve detaljno i jasno prikazano u sudnici tokom glavnog pretresa, a nosač video zapisa se u spisu nalazi u prilogu službene zabilješke kao D<sub>96</sub>. Nesporno je da se na snimcima nalaze optuženi i XX i da su vodili razgovor koji je snimljen pomoću audio uređaja, a taj audio zapis se nalazi zabilježen na dokazu D<sub>74</sub>. Isti je preslušan u sudnici, iako teško razumljiv kontekst priče se može shvatiti, jer se spominju izrazi „pola - pola; sutra je skupštinska većina; 15.000; skupio sam 2.000; idemo na izbore; dogovorićemo se, imamo vremena; koristićemo za izbore; prebroj, sve je tu, nemoj me zaboraviti“. Jasno je da su optuženi i svjedok u tom kontaktu prije nego što će mu XX predati 2.000 KM, pričali o dogovorima oko raspodjele grantova, što potvrđuje XX svjedočenje.

29. I sadržaj dokaza D<sub>110</sub> snažno potvrđuje svjedočenje XX, jer se na tom dokazu nalazi sadžaj poruka koje su razmjenjivali njih dvojica, tačnije u službenoj zabilješci i CD

nosaču, pri čemu je bitno naglasiti da je pretres telefona koji je oduzet optuženom izvršen u skladu sa zakonom, na šta ukazuju dokazi D<sub>102</sub> (naredba od 5.11.2020.godine) i D<sub>108</sub> (zapisnik o pretresanju). U brojnim porukama razmijenjenim 2019-e godine, nalazi se i jedan upućena od optuženog prema svjedoku sa sadržajem „nema veze XX...mali je ovo grad“ – što jedino može da se shvati kao prijetnja, o čemu je XX i svjedočio, a što Vijeće dovodi u vezu sa tvrdnjom XX da je imao dugova prema optuženom od sredstava koje je dobio kao grant. Poruka od 5.6.2020.godine, potvrđuje navod svjedoka da se obratio optuženom nakon što je Policija dolazila kod njega i sprovodila radnje zbog grantova. Ovaj dokaz je potpuno identičan sa dokazom D<sub>69</sub>, a to je video zapis sadržaja poruka preko viber aplikacije optuženog i svjedoka XX, sa telefona XX. Pored svega navedenog, da je optuženom jedina okupacija bila obezbjeđivanje značajnih novčanih iznosa kroz grantove raznim udruženjima, pokazuju i izvještaji sa fotodokumentacijom o pretresu njegovog vozila i stana, gdje su pronađeni spiskovi udruženja i iznosa grantova, pri čemu je karakteristično da se pojavljuju uglavnom ista udruženja, mimo onih koja su predmet ovog krivičnog postupka, što se sve jasno vidi u dokazima D<sub>99</sub> i D<sub>100</sub>. Očigledan je zaključak Vijeća da bi ovlaštena lica svih tih udruženja imala dosta toga da ispričaju istražnim organima, ukoliko bi smogli snage i časti da iskreno pričaju o odnosu sa optuženim, kako je to učinio XX.

30. XX je još naveo u svjedočenju da je bio prinuđen da ovako obezbjeđuje sredstva za udruženja, da je svjestan da je napravio grešku zbog koje se kaje, te da je njegova supruga bila u svim udruženjima samo formalno upisana, odnosno da nije imala konkretnih saznanja preko koga je on obezbjeđivao grantove. Odgovarajući na unakrsna pitanja, XX je rekao da je nakon što je policija bila kod njega, on je prvo pozvao telefonom inspektora XX, jer se prepaio onoga što mu je XX govorio da je dobar sa XX. Od početka mu je bilo jasno da će i on odgovarati, ali mu je nakon razgovora sa tužiocem rečeno da može napraviti dogovor. Pojasnio je da nije više mogao da trpi pritisak i zbog toga je sve rekao policiji, ali se prije svega posavjetovao sa advokatom XX, koji mu je i rekao da sve ispriča. Nakon tog razgovora sa advokatom, postao je svjestan da će i on morati odgovarati. U vezi sa njegovom ulogom informatora, rekao je da je preuzeo aparat za snimanje, ali ga je i vratio, jer XX nije bio tu, pa ga je ponovo uzeo kada mu je javio da je stigao. Pojasnio je i da su pare za 2016-u godinu legle tek u novembru, da su prethodno dolazili ljudi da mu prijete, podsjećajući ga da ima troje djece, da su mu oni govorili da te pare koje dobija od XX, nisu XX. Ponovio je da je njegova supruga znala za pare i grantove, ali nije znala ko mu je te grantove obezbjeđivao, niti je to znao knjigovođa ili bilo ko drugi. Svjedok je još rekao da ne zna kako se zove XX i da ga zna samo po nadimku, te je dodao da je davao izjavu novinarima iz XX, obraćajući se pri tome optuženom u sudnici da mu je rekao da nikome neće pričati za njega. Dodao je da su sva udruženja preko grantova dobili oko 240.000 KM, te da je on dao optuženom XX oko 130.000 KM.

31. Ocjenjujući cjelokupno svjedočenje XX za ovu tačku, ali i druge tačke presude, Vijeće je kako je to prethodno izneseno, njegove svjedočke tvrdnje dovelo u vezu sa materijalnim dokazima. Kao što se može zaključiti, svaka njegova suštinska tvrdnja adekvatno je povezana sa nespornim materijalnim dokazima, pa čak i one tvrdnje koje nisu u vezi sa samom optužnicom. To je samo dodatno ukazalo Vijeću da je svjedočenje Brkića istinito, pri čemu je ono bilo iscrpno i ubjedljivo. Vijeće je cijenilo i logičku i psihološku komponentu svjedočenja, u kojoj ocjeni nije uočena subjektivna namjera ili neki razlog svjedoka da događaje prikaže onako kako se nisu odigrali u stvarnosti. Posebno je bilo bitno

za ocjenu svjedočenja, činjenica da je XX svjedočio iz ličnog iskustva, što znači da je lično bio prisutan događajima, lično je imao kontakt sa optuženim, a sve je to potkrepljeno drugim dokazima, kako je to i navedeno. Stoga, apsolutno je neosnovana tvrdnja odbrane optuženog o navodnoj stručnoj pomoći koju je XX imao, nego je po uvjerenju Vijeća svaka tvrdnja iznesena u svjedočenju, rezultat opisanih događaja kako su se zaista i desili. Kako je to Vijeće zaključilo, svjedočenje XX nije jedini dokaz, nego postoje brojni materijalni dokazi koji potkrepljuju njegovo svjedočenje, ali je bitno naglasiti da slobodna ocjena dokaza podrazumijeva da Vijeće može krivicu nekog lica utvrditi i na osnovu samo jednog dokaza, u zavisnosti od kvaliteta tog dokaza.

32. Pored pomenutih brojnih materijalnih dokaza, svjedočenje XX je potvrđeno i kroz svjedočenje XX, policijskog službenika koji je postupao u ovom predmetu, čije je svjedočenje navedeno u tački 11. obrazloženja. Kurti je još rekao da je XX pristao da bude informator, a prije toga je saslušan na okolnosti dobijanja grantova počevši od 2015. godine. Ispričao mu je da je sve grantove dobijao u dogovoru sa XX, da je pola novca od iznosa dobijenog granta nosio XX i da mu je ostao dužan nekih 4.000 KM. U svrhu provođenja posebnih istražnih radnji, iz specijalne kase Policije Brčko distrikt BiH podigli su 2.000,00 KM koje su obilježili i popisali, a XX su dali audio aparat. Obzirom da je XX bio na XX, nakon nekog vremena XX im je javio da se čuo sa XX, odnosno da su 20.7.2020.godine stupili u kontakt i dogovorili da se nađu u hotelu XX. Tog dana, službena lica su XX predala novac, dok je aparat za audio snimanje imao još od ranije, a o svemu je sačinjena i relevantna dokumentacija. Sama posebna istražna radnja je realizovana, odnosno novac je XX predao XX, njihov susret u hotelu Jelena je posmatran od policijskih službenika sa distance, a razgovor koji su vodili je snimljen i pohranjen na CD nosač. Tokom XX svjedočenja, Vijeće je preslušalo audio snimak i pregledalo video snimak nadzornih kamera, o čemu su sačinjene službene zabilješke. Nakon što je predat novac optuženom, on je uhapšen, izvršen je njegov pretres, pronađen je označeni novac kao i određena dokumentacija u njegovim vozilima, na kojoj su se nalazili spiskovi sa iznosima novca i raznim udruženjima. U mobilnom telefonu optuženog, ali i XX takođe su pronađeni relevantni sadržaji odnosno njihova međusobna konverzacija preko aplikacije viber, o čemu je takođe sačinjena službena zabilješka. Sve ove dokaze o kojima je svjedočio XX, sud je naveo u tačkama 28. i 29. obrazloženja. Kazivanje ovog svjedoka, koji je kao policijski službenik bio neposredno i direktno uključen u preduzimanje službenih radnji, Vijeće je cijenilo iskrenim, objektivnim, datim na one okolnosti koje su mu bile neposredno poznate, a kako je prethodno obrazloženo, podržano konkretnim materijalnim dokazima.

33. Prema tome, detaljnom i pažljivom analizom svih izvedenih dokaza u odnosu na tačku 1. presude, dovodeći ih u međusobnu vezu i izvodeći pojedine zaključke zasnovane na njima, Vijeće je bez sumnje utvrdilo da je na račune pomenutih udruženja kojima je upravljao Brkić od strane Vlade Brčko distrikt BiH uplaćen ukupan iznos od 259.266,27 KM. U taj iznos ulaze grantovi koje je obezbijedio optuženi kao zastupnik u Skupštini, ali i drugi iznosi koje su udruženja dobijala nezavisno od radnji optuženog. Od tog iznosa, XX je optuženom predao u više navrata ukupno 100.500,00 KM, od toga u 2015-oj godini, iznos od 7.000,00 KM, zatim u 2016-oj godini, iznos od 87.500,00 KM i u 2018-oj godini, iznos od 6.000,00 KM. Taj ukupni iznos, optuženi je zadržao za sebe, a dana 20.7.2020.godine, XX je optuženom predao iznos od 2.000,00 KM na ime ranijeg „duga“ za grant koji je osigurao za jedno od navedenih udruženja, tačnije za udruženje XX. Sadržaj razgovora koji je vođen

između optuženog i XX, dana 20.7.2020.godine u hotelu Jelena, prije nego što će mu XX predati novce, ukazuje Vijeću na indicije da je taj novac korišten između ostalog i za izbore.

Tačka 2. izreke presude:

34. U odnosu na ovu tačku presude, svoje svjedočenje je takođe iznio XX, ali i svjedok XX. U toku svog svjedočenja, svjedok XX je rekao između ostalog da mu je nakon obezbjeđenog granta za udruženje XX, optuženi rekao da on nađe još neko udruženje, koje bi na isti način dobilo sredstva od njega. Svjedok je zatim pričao sa XX, koji je imao udruženje XX Brčko. To udruženje je takođe dobilo grant od optuženog za 2015-u godinu. Pojasnio je da je on rekao XX da ima čovjeka koji će obezbijediti grant od 15.000 KM, da on tom čovjeku daje pola iznosa, pa je i XX pristao na to. Nakon što je XX dobio tih 15.000 KM dao je njemu 7.500 KM, koje je on odnio optuženom. Za 2016-u godinu, na isti način je udruženje XX dobilo 40.000 ili 45.000 KM (svjedok nije bio siguran u iznos), tako da je po saznanju svjedoka, XX digao 40.000 KM i dao njemu 20.000 KM, koje je svjedok zatim predao XX. Dodao je XX u svjedočenju još da XX nije imao kontakt sa XX, te da je on sa XX napravio ugovor o zajmu, što je bio fiktivan ugovor, a prethodno mu je rekao da grant može dobiti pod uslovom pola-pola, tako da je ugovor na iznos od 20.000 KM i napravljen zbog garancije da će mu XX dati novac.

35. Prema svjedočenju XX, on je zadnju deceniju u Brčkom vodio XX koji je registrovan kao udruženje građana, on je bio predsjednik i trener. Udruženje je organizovalo treninge, takmičenja, seminare, putovali su po Evropi i svijetu. Sredstva su obezbjeđivali redovnim radom, za šta su dobijali 3.000 – 4.000 KM godišnje, a kasnije manje, što nije bilo dovoljno zbog čega su se i samofinansirali kroz pozajmice i od roditelja djece koja su trenirala. XX je poznao kroz takmičenja i sa putovanja, čuo se sa njim telefonom kada mu je on rekao da Skupština daje grantove, te da on može da vidi sa ljudima koje je znao iz politike, tačnije pitao ga je da li je uopšte zainteresovan. Kako mu je odgovorio pozitivno, ubrzo su se ponovo čuli i XX mu je rekao da njegovo udruženje može dobiti 10.000-15.000 KM, da je grant iz Skupštine, a u drugom razgovoru mu je rekao i da dio sredstava mora vratiti, odnosno da mora da se počasti taj neko ko je obezbijedio grant. Nakon što je na račun udruženja leglo 15.000 KM, Brkić mu je rekao da njemu donese 7.500 KM, digao je novce, a 7.500 KM dao XX kod njegove kuće. Sledeće godine, tj. 2016-e, XX ga je ponovo zvao i pitao da li je zainteresovan za još jedan grant. Tada su dobili 40.000 KM, ali je prije svega sa XX kod notara napravio ugovor, čiji je predmet bila pozajmica od 20.000 KM, pri čemu je svjedok pojasnio da je XX vjerovatno tako htio da se zaštiti i da je on bio fiktivan. Kada je na račun udruženja legao novčani iznos od 40.000 KM podigao je sav novac, pola je dao XX, a ostatak je trošio za rad kluba. Svjedok je rekao da mu nije poznato kome je XX dalje dao novac. Dobijeni grant, odnosno utrošak novčanih sredstava pravdali su kroz rad udruženja. Svjedok je dodao da je i protiv njega podignuta optužnica, a tek kasnije je saznao da je optuženi uhapšen, te je dodao da njega ne poznaje i nikada sa njim nije pričao. Svjedok je još pojasnio da je od ukupnih sredstava za 2015. godinu od granta leglo 15.000 KM, a ostali iznos su bila sredstva za redovno poslovanje, a za 2016. godinu grant je iznosio 40.000 KM, plus sredstva za redovno poslovanje.

36. Ova dva svjedočenja potvrđuju brojni materijalni dokazi, među kojima bi Vijeće prvo spomenulo dokaz D<sub>18</sub>, odnosno rješenje o upisu subjekta u sudski registar od

6.5.2003.godine, iz koga se jasno vidi da je XX jedan od osnivača i ovlašteno lice udruženja građana XX Brčko distrikt BiH. Dalje dokaz D<sub>39</sub> je nalog za prenos sredstava od 22.6.2015.godine, za XX Brčko na iznos od 15.000 KM na ime granta, prema odluci broj 05-000521/15 od 18.6.2015.godine - za podršku u radu kluba. To je sve identično kao i grant za XX, tako da je očigledan potpuno isti *modus operandi* obezbjeđivanja sredstava od strane optuženog. Materijalni dokaz za tvrdnje svjedoka je i već pominjana Odluka o izdvajanju novčanih sredstava iz budžeta Brčko distrikt BiH za 2015.godinu, nadležnog Odjeljenja (dokaz D<sub>46</sub>). U istoj se u članu 1. tačka jj) navodi grant u iznosu od 15.000 KM, koji se dodjeljuje XX „XX“ Brčko distrikt BiH. Da je i ovo udruženje dobijalo i druga sredstva, kako je XX naveo, potvrđuje i dokaz D<sub>48</sub> – Odluka nadležnog Odjeljenja od 7.9.2015.godine, prema kojoj su KBV Brčko prebačena sredstva za redovan rad kluba u iznosu od 1.452,71 KM. Sa ovim dokazom u vezi je i dokaz D<sub>40</sub>, tačnije još jedan nalog za prenos sredstava. Za ovaj iznos sredstava, nisu izvođeni dokazi da su ista obezbjeđena od strane optuženog, tako da je Vijeće u tom pogledu djelimično preciziralo činjenični opis, jer je nesumnjivo utvrđeno da je optuženi od ukupnog iznosa obezbjedio na ime granta putem amandmana na budžet Brčko distrikta iznos od 15.000,00 KM, na šta i upućuju izvedeni dokazi.

37. Što se tiče 2016-e godine i navoda svjedoka koje potkrepljuju materijalni dokazi, Vijeće se mora vratiti na dokaz D<sub>9</sub>, odnosno pismeni predlog optuženog amandmana na budžet za 2016-u godinu, kao nezavisnog poslanika/nacionalna manjina Skupštine, koji se nalazi na A4 listu, na kome se nalazi između ostalog i sledeće: 5. Grant: Udruženje „XX“ Brčko.....40.000 KM. Tu je i nalog za prenos sredstava za udruženje XX od 16.11.2016.godine, odnosno dokaz D<sub>43</sub>, koji glasi na 40.000 KM, a koji se dodjeljuje kao grant prema Odluci broj 39-000047/16 od 14.11.2016.godine. Ta Odluka je takođe pominjana u obrazloženju kao dokaz D<sub>51</sub> i u članu 1. Odluke se navodi pod tačkom 17. Grant u iznosu od 40.000,00 KM dodjeljuje se XX „XX“ Brčko distrikt BiH, za redovan rad udruženja. Nesporno je utvrđeno da je tokom 2016-e godine ovo udruženje dobijalo i druga sredstva, na šta ukazuju dokazi D<sub>41</sub> i D<sub>42</sub>, na osnovu kojih im je prebačeno dva puta po 656,78 KM, što ukupno čini za 2016-u godinu iznos od 41.313,56 KM. Zaključak Vijeća je da od tog iznosa, amandmanima na budžet, iznos od 40.000,00 KM obezbjedio optuženi, na šta osnovano ukazuju izvedeni dokazi. U tom pogledu, takođe je djelimično preciziran činjenični opis od strane Vijeća.

38. I ugovor o zajmu, za koji su oba svjedoka rekli da je bio fiktivan, nalazi se kao dokaz u spisu pod brojem D<sub>63</sub> i datiran je na dan 24.6.2016.godine, što znači u vrijeme kada su iznosi grantova dogovarani. Istina, on glasi na iznos 25.000,00 KM, ali Vijeću služi kao potkrepljujući dokaz svjedočenjima. Treba naglasiti da sam ugovor nije notarski obrađen, nego je notar izvršila ovjeru potpisa XX i XX, što jasno proizilazi iz dokaza D<sub>62</sub> i D<sub>66</sub>. Otuda su i paušalne tvrdnje odbrane u završnoj riječi da notarski ugovor ne postoji kao dokaz u spisu. Kao što je očigledno, ugovor o kome su oba svjedoka govorila postoji, ali ga nije sastavljao notar, nego je samo ovjerio potpis svjedoka na ugovoru.

39. Analizirajući svjedočenje XX, kao i svjedočenje XX u relevantnom dijelu za ovu tačku presude, dovodeći njihova svjedočenja u vezu sa navedenim materijalnim dokazima, Vijeće je moglo da utvrdi da je na račun udruženja XX Brčko, tokom 2015-e godine uplaćen od strane Vlade Brčko distrikt BiH, novčani iznos od 16.452,71 KM, od kojih je 15.000,00 KM grant koji je obezbjedio optuženi putem amandmana na budžet Brčko distrikt BiH kao

poslanik u Skupštini, dok je 2016-e godine na račun udruženja uplaćeno 41.313,56 KM, od kojih je optuženi na isti način obezbjedio grant od 40.000,00 KM. Na ove činjenice pored svjedočenja, nesporno ukazuju i pominjani materijalni dokazi. Od tih iznosa, kako na osnovu iskrenih i objektivnih svjedočenja XX i XX to proizilazi, XX je polovinu iznosa od 15.000,00 KM i 40.000,00 KM (7.500, 00 KM i 20.000,00 KM) predao Brkiću, a on je sav taj novac predao optuženom. Vijeće je zaključilo da je optuženi od grantova koje je obezbjedio putem amandmana za udruženje XX Brčko, polovinu novčanih iznosa uzeo za sebe i time pribavio imovinsku korist u iznosu od 27.500,00 KM.

Tačka 3. izreke presude:

40. Pored svjedočenja XX i materijalnih dokaza, u odnosu na ovu tačku presude, Vijeće je čulo i svjedočenje XX. Dio svjedočenja XX za ovu tačku presude je ranije navedeno u obrazloženju, ali će Vijeće radi lakšeg razumijevanja i koncentracije dokaza relevantni dio svjedočenja ponoviti. Naime, nakon nastavljanja saradnje sa optuženim oko obezbjeđivanja grantova udruženjima, tokom 2018-e godine, optuženi mu je predložio da osnuje novo udruženje, jer su izbili problemi oko pravdanja sredstava za ranija udruženja. Svjedok je to i učinio, tačnije zamolio je prijatelja XX, čije je dijete treniralo kod njega da osnuje udruženje na svoje ime, ali je svjedok pripremio sve papire. Novo udruženje se zvalo XX, osnovano je na ime XX, a svjedok XX je imao sva ovlaštenja za njega. Ovaj navod je potvrđen kroz dokaz D<sub>19</sub> - rješenje o registraciji XX od 19.2.2018.godine, u kome se kao jedan od osnivača navodi XX. Ovo udruženje je prema svjedočenju XX, takođe dobilo grant od optuženog i to u iznosu od 20.000,00 KM, a on i optuženi su se opet dogovorili da se sredstva od granta dijele pola – pola. Od ovog granta za udruženje KBV Sambo, dao je optuženom 10.000 KM, ali je dio novca davao i tokom 2019-e godine. U vezi sa ovim navodima svjedoka, Vijeće je koristilo i dokaz D<sub>124</sub>, odnosno zapisnik o saslušanju svjedoka od 16.6.2020.godine, u kome se navodi između ostalog da je tokom 2018-e godine, svjedok dao optuženom od granta za XX 3.000 – 4.000,00 KM. XX je rekao i da je XX znao da je udruženje dobilo grant, jer je potpisao ugovor.

41. Dokaz D<sub>44</sub> - nalog za prenos sredstava od 6.7.2018.godine u iznosu od 20.000,00 KM za XX, za grant po Odluci broj 39-000039/18 od 29.6.2018.godine, je jedan od materijalnih dokaza za ovaj navod XX svjedočenja. Odluka pod ovim brojem i datumom, nalazi se u spisu kao dokaz D<sub>54</sub> i u njoj se u članu 1. pod tačkom 14) navodi - Grant u iznosu od 20.000,00 KM dodjeljuje se XX Brčko za pomoć u radu kluba. Kao što se vidi iz ovog dokaza, tj. u Odluci o izdvajanju novčanih sredstava broj 39-000039/18 od 29.6.2018.godine (dokaz D<sub>54</sub>), nema ni jednog od ranijih udruženja, što samo dodatno potvrđuje kazivanje XX, da su izbili problemi oko pravdanja sredstava, pa ta ranija udruženja nisu ni mogla dobiti grantove. Vijeće konstatuje i podsjeća da je nakon osnivanja XX, osnovano i udruženje XX, koje će po drugoj odluci (dokaz D<sub>55</sub>) dobiti grant u iznosu od 30.000,00 KM, što je ranije obrazloženo.

42. Kako je posvjedočio XX, njegovo dijete je dugo godina treniralo kod XX (XX), zbog čega ga je XX zamolio da na njegovo ime osnuje klub da bi se pomoglo djeci, odnosno da bi se dobili grantovi. XX je pripremio sve papire, a svjedok je samo otišao da se potpiše i izvrši ovjeru. Svjedok čak nije lično ni otvarao račun u banci, nego je potpisao ovlaštenje za XX. Poslije nekog vremena, XX mu je rekao da su neka sredstva legla na račun tog udruženja, ali on nije imao dodira ni sa novcima, ni sa udruženjem. Svjedoku je poznato da je XX pravdao ta

sredstva i da je sa svim sredstvima raspolagao. Kako je krenulo da se priča o zloupotrebama sa udruženjima on je to udruženje ugasio. Dodao je još i da ne zna koliko je sredstava leglo na račun udruženja, te da ga XX ništa nije pitao.

43. Po ocjeni Vijeća, nesumnjivi su dokazi izvedeni za ovu tačku presude, jer svjedočenje XX i XX, kao i u prve dvije tačke izreke presude, potvrđuju nesporni materijalni dokazi, kako je to i navedeno. Pouzdano je utvrđeno da je Brkić u dogovoru sa optuženim osnovao udruženje XX početkom 2018-e godine (dokaz D<sub>19</sub> - rješenje o registraciji XX od 19.2.2018.godine) na ime XX, da je optuženi kao poslanik Skupštine tom udruženju obezbjedio sredstva granta za 2018-u godinu u iznosu od 20.000,00 KM, koja su uplaćena na račun udruženja u XX Banci u Brčkom, broj 5620048146285630 (dokaz D<sub>44</sub>). Od tog iznosa je tokom 2018-e godine, XX optuženom predao najmanje 3.000,00 KM, kako to Vijeće zaključuje iz svjedočenja XX i dokaza D<sub>124</sub>. Tako preduzetim radnjama, ostvarena su bitna obilježja krivičnog djela i za ovu tačku presude, obzirom da je optuženi sebi pribavio imovinsku korist u iznosu od 3.000,00 KM.

44. I ovaj dio činjeničnog opisa izreke presude, sud je precizirao, tačnije izbačen je iz činjeničnog opisa onaj dio koji nije ni dokazivan, a to je navod „u periodu od 11.7.2018.godine do 30.9.2020.godine, XX je u više navrata podigao iznos od 19.765,30 KM“. Ovaj dio činjeničnog opisa nema podlogu u izvedenim dokazima, pri čemu Vijeće mora da konstatuje da je prema dokazima, optuženi uhapšen 20.7.2020.godine i u pritvoru je boravio do polovine septembra, tako da je više nego jasno da je ovaj dio činjeničnog opisa rezultat neke tehničke ili druge greške. Na to odbrana optuženog uopšte nije ukazivala. Pored toga, preciziran je i broj računa udruženja XX na koji su prebačena sredstva, jer se isti navodi u dokazu D<sub>44</sub>, a ne onaj koji je naveden u optužnici, što je po ocjeni Vijeća, takođe posledica tehničke greške.

#### Izvedeni dokazi odbrane optuženog i njihova ocjena

45. Tokom glavnog pretresa saslušano je više svjedoka odbrane na okolnosti da su i oni kao osnivači ili ovlaštena lica određenih udruženja dobijali grantove po amandmanima optuženog, ali da im on nije tražio ništa za uzvrat, a pogotovo ne da mu predaju dio novčanog iznosa. O samim događajima iz optužnice, ovi svjedoci nisu imali baš nikakvog saznanja, niti su imali bilo kakvo konkretno saznanje o kriminalu ili korupciji u dodjeljivanju grantova od strane drugih poslanika Skupštine.

46. Svjedok XX je rekao da optuženog poznaje od svoje 14. godine a poznanstvo sa njim je unaprijedio dok je radio kao novinar, a optuženi bio poslanik. Sa optuženim je lično u u dobrim odnosima, pa ga je čak optuženi predlagao za savjetnika. Svjedok je rekao da se obraćao svim zastupnicima da pomognu njegovom udruženju XX, među njima i optuženom od koga je dobio sredstva u iznosu od 30.000 KM, kroz standardnu proceduru podnošenja zahtjeva. Optuženi od njega nije tražio nikakva sredstva niti bi on na to pristao. Svjedok je još rekao da nema nikakva saznanja o kriminalu ili korupciji u vezi sa dodjeljivanjem grantova. Vijeće konstatuje da iz dokaza D<sub>20</sub>, proizilazi da je udruženje XX u periodu 2017 – 2019.godina, dobilo ukupna sredstva u iznosu od 83.000,00 KM, među kojima je i pomenuti grant koji je svjedok dobio od optuženog. Samo se nameće pitanje, za šta je udruženje utrošilo sva ova sredstva.

47. I svjedok XX je rekao da se obraćao optuženom za pomoć kao i svim drugim, jer je njegov sin trenirao u XX (eng. XX). Preko sina se i obratio optuženom, pa je na račun udruženja doznačeno oko 3.000 KM. Pri tome optuženi nije tražio nikakve protivusluge, a ta sredstava su iskoristili za kupovinu opreme i za takmičenje. Ni ovaj svjedok nije imao nikakvo saznanje u vezi sa zloupotrebom grantova. U dokazu D<sub>21</sub> u tabeli pod rednim brojem 328. navodi se da je ovo udruženje za 2019-u godinu dobilo iznos od 11.748,14 KM, a nigdje se ne navodi iznos od 3.000,00 KM. Prema svjedočenju XX, on optuženog poznaje od kako zna za sebe. Svjedok je predsjednik udruženja XX, koje se bavi organizacijom sportskih događaja, zbog čega je optuženog kontaktirao oko grantova tokom 2017-e, 2018-e i 2019-e godine. Udruženje je dobijalo sredstva od optuženog u iznosu od 20.000 KM, tražio je optuženi od njega da mu pomogne za izbore, ali nije tražio novac. Ovaj svjedok takođe nije imao saznanja o zloupotrebama grantova, niti da je neko drugi od optuženog dobio sredstva i njemu vratio dio. Svjedok u svom svjedočenju nije mogao da konkretizuje sportski događaj koje je njegovo udruženje organizovalo, niti koliko je sredstava za to utrošeno, što je po ocjeni Vijeća neuobičajeno. Možda razlog tome leži u činjenici da je prema dokazu D<sub>21</sub>, Udruženje XX Brčko, u periodu 2017-2019.godina dobilo ukupno grantova u iznosu od 180.000,00 KM, pri čemu nema iznosa od 20.000,00 KM. Opravdano se nameće pitanje za šta su tolika sredstva utrošena i koji je sportski događaj organizovan. Kako to ne može da kaže sam svjedok koji je predsjednik udruženja, jasno je da njegovo svjedočenje ne može da se ozbiljno uzme u razmatranje, a Vijeće može samo da nasluti ko je uzeo i za koje potrebe iznose dodijeljenih grantova.

48. Slična je situacija i sa udruženjem građana XX, koje je prema dokazu D<sub>20</sub> u periodu 2015-2019.godina, dobilo ukupno 99.000,00 KM. Predsednik ovog udruženja, XX je posvjedočio da optuženog poznaje kao komšiju, zadnjih 7-8 godina i kao poslanika. Udruženje čiji je predsjednik je osnovano 2014-e, pa je sa optuženim pričao o teškoćama sa kojima se udruženja susretalo u radu. U tom razgovoru optuženi je uvidio sa kojim se mukama udruženje susreće, naišao je na razumijevanje njega i još nekih drugih ljudi, tako da je udruženje išlo sa zahtjevom prema njemu i dobili su dva granta od optuženog, 2017-e godine 10.000 KM i 2018-e godine 7.000 KM. Optuženi nije od njega imao bilo kakve zahtjeve u smislu da je tražio novce za uzvrat, a ni ovom svjedoku ništa nije poznato u vezi sa zloupotrebom sredstva za grantove od bilo kog poslanika. Svjedok XX je kao član uprave XX, posvjedočio da su tražili pomoć za udruženje (fudbalski klub) preko grantova, obraćajući se poslanicima, među kojima je bio i optuženi. Od njega su im dodjeljena sredstva u iznosu od 3.000-5.000 KM. Ni od ovog svjedoka, optuženi nije tražio nikakvu protivuslugu ili da mu se preda dio sredstava.

49. Svjedok XX je rekao da poznaje optuženog, ali i XX, te da sa Brkićem nikada nije pričao o XX. Nakon što je XX uhapšen, svjedok je pričao sa XX, koji mu je navodno rekao da on samo ponovi sve što je XX posvjedočio službenim licima i da će ga zbog toga počastiti sa 2.000 KM. Tačnije, rekao mu je da svjedok kaže, kada ga budu ispitivali da su njega Brkić i XX počastili sa po 500 KM. Dodao je XX u svjedočenju da je on dao izjavu u Policiji, da su ga pitali da li je primio naknadu od XX i XX, te da je on to negirao. Sa XX je trgovao opremom i autom, a samog optuženog, XX poznaje bolje nego on, tako da nije ni bilo potrebe da on povezuje njih dvojicu. Istakao je i da je policajcima rekao šta mu je XX nudio u razgovoru, ali nije mu poznato kome je to rekao.

50. Kao što se može zaključiti iz ovih iskaza svjedoka odbrane, niko od njih se nije izjašnjavao na konkretne događaje iz optužnice, niti o njima imaju bilo kakva saznanja. Posebno je indikativno da niko do ovih svjedoka, ne zna ništa o zloupotrebama u dodjeljivanju grantova udruženjima, iako su i oni sami dobijali ogromne novčane iznose, pa su tako npr. samo udruženja trojice svjedoka (XX, XX i XX) dobili iznos od ukupno 362.000,00 KM, što od optuženog, što na drugi način. Logično je postaviti pitanje na šta su udruženja trošila ova sredstva i da li je to sve bilo opravdano. Vijeće je ubijeđeno da bi svi svjedoci odbrane, imali dosta toga da kažu istražnim organima, kada bi postupili časno prema sebi i odgovorno prema društvenoj zajednici, kao što je to učinio svjedok XX. Iskaz XX nije prihvaćen, iako ni on nije neposredno vezan sa događajima iz optužnice. Naime, potpuno je irelevantno da li je XX i optuženog povezao ovaj svjedok, neko drugi ili su se znali od prije. Taj dio svjedočenja, ne utiče na istinitost cjelokupnog kazivanja Brkića o konkretnim radnjama optuženog, o čemu se Vijeće ranije izjasnilo. Međutim, po ocjeni Vijeća, XX nije iskreno svjedočio o tome, što govori i njegov navod o tome da je rekao policiji, ali se ne sjeća kome personalno, što bi mu kao zdravom i pravom čovjeku moralo biti poznato. Stoga, Vijeće zaključuje da on to nije ni rekao policiji, a sa druge strane iskrenim svjedočenjem o tome da je primio novac od optuženog i XX, izložio bi i sebe krivičnom gonjenju, tako da je sasvim razumljiv za Vijeće sadržaj njegovog neiskrenog svjedočenja.

51. Što se tiče materijalnih dokaza odbrane, oni su uglavnom identični dokazima optužbe, a svoj stav o njima Vijeće je iznijelo ranije, u uvodnom dijelu obrazloženja kada je govoreno o zakonitosti samog krivičnog postupka, odnosno u ocjeni dokaza optužbe D<sub>68</sub> i D<sub>124</sub>, koji su identični dokazima DO<sub>1</sub> i DO<sub>5</sub>. Kao što se može osnovano zaključiti, ni jedan dokaz odbrane ne može da se cijeni kao pobijajući dokaz izvedenim dokazima optužbe, nego im odbrana neargumentovano daje neko svoje tumačenje.

#### Pravni zaključci i krivica optuženog

52. Prethodno opisana činjenična utvrđenja suda, neophodno je podvesti pod odgovarajuću normu materijalnog krivičnog propisa, kako bi se utvrdila krivična odgovornost optuženog XX. Zloupotreba položaja ili ovlaštenja u opštem smislu predstavlja vršenje službe protivno zakonu ili protivno ciljevima i interesima određene službe, a u krivičnompravnom smislu, ovo krivično djelo podrazumijeva različite oblike i vidove zloupotrebe službenog položaja i javnih ovlaštenja u vršenju službene dužnosti od strane službenih ili odgovornih lica kao nosilaca tih ovlaštenja. Ranije u obrazloženju presude, u tački 9. sud je iznio bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja, ali je uvijek korisno i važno podsjetiti da su to: svojstvo učinioca, radnja izvršenja, umišljaj i posledica.

53. Prethodno je navedeno nesporno utvrđenje svojstva optuženog XX kao službenog lica u Brčko distriktu, tačnije poslanika u Skupštini Brčko distrikt BiH, jer se u optužnici i radi o krivičnom djelu koje mogu učiniti samo lica sa određenim svojstvom (*delicta propria*). Koristeći taj svoj položaj poslanika, optuženi je preduzimao radnje koje su bile formalno u granicama njegovog službenog ovlaštenja, da udruženjima građana u periodu od 2015-e do 2020-e godine, obezbjeđuje novčana sredstva kroz predlog amandmana na budžet. Kako je to Vijeće utvrdilo na osnovu prethodno obrazloženih relevantnih i prihvaćenih dokaza, od svih novčanih sredstava koje je obezbijedio i koja su prebačena na račune udruženja XX, XX,

XX, XX, XX, XX i XX, optuženi je tražio i za sebe uzeo polovinu novčanih iznosa. Takve radnje su protivpravne u materijalnom smislu, jer su suprotne interesima i zadacima službe. Optuženi se u vršenju službe rukovodio svojim ličnim interesima, odnosno svoj službeni položaj je koristio da bi sebi pribavio korist. U tome se suštinski sastoji radnja izvršenja ovog krivičnog djela, optuženog kao službenog lica u Brčko distriktu.

54. Vezano za subektivno obilježje krivičnog djela, sud je zaključio da je optuženi opisane radnje izvršenja krivičnog djela, učinio sa direktnim umišljajem, potpuno svjestan svog djela, preduzetih radnje i posledica tih radnji. Optuženi je znao kojim udruženjima obezbjeđuje sredstva, znao je da će on dobiti polovinu od tih sredstava, što je zapravo bio uslov da obezbjedi sredstva, preduzimao je aktivnosti da se obezbjede veći novčani iznosi, što bi i za njega značilo veću imovinsku korist, te dogovarao sa svjedokom da pronađe druga udruženja kojima bi obezbjedio sredstva. O brojnim aktivnostima optuženog koje su bile isključivo usmjerene na obezbjeđivanje grantova raznim udruženjima, svjedoče i materijalni dokazi koji su pronađeni prilikom pretresa njegovog vozila, odnosno spiskovi sa imenima udruženja i novčanim iznosima, što dodatno govori o njegovoj svijesti i volji na učinjenje predmetnog krivičnog djela. Svi ti dokazi, pored iskaza svjedoka, osnovano ukazuju da je optuženi htio učinjenje ovog djela i da se njegova pretežna aktivnost kao poslanika svodila na obezbjeđivanje grantova raznim udruženjima, što osnovano pokazuje i dokaz D<sub>20</sub>. Zaključak suda je da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela, bio u takvom psihičkom stanju da je mogao da shvati značaj svog djela i upravlja svojim postupcima, pri čemu uračunljivost optuženog, odnosno njegovog psihičkog stanja u vrijeme izvršenja krivičnog djela, tokom dokaznog postupka ni jednom činjenicom nije bila dovedena u pitanje.

55. Posledice ovog krivičnog djela ogledaju se između ostalog i u pribavljanju sebi kakve koristi, koja može biti imovinska ili neimovinska. Kako to proizilazi iz svih prethodno navedenih dokaza, optuženi je sebi pribavio imovinsku korist koja prelazi iznos od 50.000,00 KM, tačnije imovinsku korist u iznosu od 131.000,00 KM. Novčana sredstva u ovom iznosu, predao mu je po njegovom zahtjevu svjedok Mehmedalija XX, kako je to ranije obrazloženo.

56. Prema svemu gore rečenom, cijeneći sve izvedene dokaze na opisani način, sud je bez sumnje utvrdio krivicu optuženog za učinjenje krivičnog djela iz člana 377. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. KZ Bd BiH, jer je umišljajnim radnjama koje je činio kao službeno lice u Brčko distriktu, uz pribavljanje sebi imovinske koristi u navedenom iznosu, ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlašćenja. Po ocjeni suda, radnje optuženog opisane u tri tačke izreke presude, obzirom na svojstvo učinioca, način učinjenja, njihovu vremensku povezanost i druge okolnosti koje se odnose prvenstveno na identičan način obezbjeđenja grantova kroz predlog amandmana na budžet, čine jedinstvenu cjelinu, povezanu u konstrukciju produženog krivičnog djela, tako da je djelo izvršeno u vezi sa članom 55. KZ Bd BiH.

57. Ranije je u obrazloženju presude navedeno, koji je dio činjeničnog opisa izreke presude preciziran u odnosu na optužbu i iz kojih razloga. Pri opisanoj intervenciji u činjenični opis, Vijeće se rukovalo stavom sudske prakse da su intervencije suda u činjeničnom opisu djela dozvoljene, ako su usmjerene na preciznije određenje djela, pri čemu je potrebno voditi računa da se optužba ne prekorači. U konkretnom slučaju, činjenični opis djela je preciziran sa utvrđenim činjeničnim stanjem i izvedenim dokazima, pravna

kvalifikacija djela je ostala ista, a izostavljeni dijelovi optužnice nisu doveli optuženog u teži procesno-materijalni položaj. U ovakvim slučajevima prvostepeni sud nije u obavezi donositi oslobađajuću presudu, već je dovoljno u obrazloženju dati razloge zašto su pojedini dijelovi činjeničnog opisa izmijenjeni ili izostavljeni iz izreke presude. Preciziranim činjeničnim opisom, Vijeće nije povrijedilo načelo vezanosti presude za optužbu, u smislu člana 280. stav 1. ZKP Bd BiH.

#### Odluka o kazni

58. Krivičnim zakonom je za krivično djelo iz člana 377. stav 3. KZ Bd BiH propisana kazna zatvora od najmanje tri godine. Sud je optuženom odmjerio kaznu u granicama koje su zakonom propisane, imajući u vidu svrhu kažnjavanja i uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća u smislu člana 49. KZ Bd BiH (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), a naročito jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog dobra, okolnosti pod kojima je djelo učinjeno i raniji život učinioca. Od otežavajućih okolnosti, Vijeće je cijenilo visinu imovinske koristi koju je optuženi sebi pribavio, što ukazuje na značajnu jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, odnosno službene dužnosti. Kao otežavajuću, Vijeće je cijenilo i okolnost da je optuženi obezbjeđivao grantove prema više udruženja, uvijek uz obavezan uslov da se pola dobijenih sredstava preda njemu, što pokazuje beskrupulozne okolnosti učinjenja djela. Konačno, Vijeće je cijenilo kao otežavajuću okolnost i činjenicu da je optuženi osuđivan, kako to proizilazi iz dokaza D<sub>122</sub>. Vijeće nije utvrdilo postojanje bilo koje olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, u vezi sa predmetnim krivičnim djelom. U opisanom odnosu olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, sud je optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od četiri godine, zaključujući da je izrečena kazna zatvora u dovoljnoj mjeri srazmjerna težini počinjenog krivičnog djela i ličnosti optuženog, kao i da će se takvom kaznom postići svrha krivičnopravnih sankcija, propisana članom 7. KZ Bd BiH i svrha kažnjavanja propisana člankom 42. KZ Bd BiH, kako na planu generalne tako i na planu specijalne prevencije.

59. Obzirom da se optuženi nakon lišenja slobode dana 20.7.2020.godine, nalazio u pritvoru sve do 14.9.2020.godine, vrijeme koje je provedeno u pritvoru, Vijeće mu je uračunalo u izrečenu kaznu zatvora, na osnovu člana 285. stav 1. tačka f) ZKP Bd BiH.

#### Mjera bezbjednosti

60. Sud je optuženom na osnovu člana 76. stav 1. i 2. KZ Bd BiH izrekao mjeru bezbjednosti zabrane vršenja dužnosti zastupnika u Skupštini Brčko distrikta BiH u trajanju od pet godina, računajući od dana pravosnažnosti presude, pri čemu se vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora neće uračunati u vrijeme trajanja ove mjere bezbjednosti. U pogledu izricanja ove mjere bezbjednosti, Vijeće je posebno cijenilo činjenicu da je glavna okupacija optuženog u vršenju mandata poslanika u Skupštini bila ta da raznim udruženjima obezbjeđuje grantove. O toj činjenici najbolje svjedoči dokaz D<sub>20</sub>, koji prikazuje spisak udruženja i iznose koje im je obezbijedio optuženi, na koji se Vijeće mora ponovo pozvati. Navedeni iznosi, kao i iznosi novca koji su podijeljeni raznim udruženjima na šta upućuje dokaz D<sub>21</sub>, indiciraju visok stepen opasnosti da bi obavljanje dužnosti zastupnika u Skupštini od strane optuženog moglo podsticajno djelovati na učinjenje novih krivičnih djela u kojima je zaštitno dobro službena dužnost. Sa druge strane, ovako izrečena mjera bezbjednosti ne stigmatizira optuženog i ne isključuje ga u potpunosti iz društva, obzirom da se on bez obzira

na konačan ishod ovog krivičnog postupka, može baviti drugim poslovnim djelatnostima, a koje nisu vezane za obavljanje dužnosti zastupnika.

#### Oduzimanje imovinske koristi

61. Prema izvedenim dokazima, opisanim radnjama krivičnog djela, optuženi je sebi pribavio imovinsku korist u novčanoj vrijednosti od 131.000,00 KM. Obzirom da je članom 114. KZ Bd BiH propisano da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom i da se ta korist oduzima sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je krivično djelo učinjeno, sud je i odlučio kao u izreci presude, odnosno da se od optuženog oduzima imovinska korist pribavljena krivičnim djelom u iznosu od 131.000,00 KM. Bilo bi krajnje neprihvatljivo da se optuženom omogući ili dopusti sticanje imovinske koristi nastale izvršenjem krivičnog djela. Sadržaj ove mjere se sastoji u prinudnom oduzimanju od optuženog neposredne imovinske koristi, što je neizbježna posljedica izvršenja krivičnog djela. Vijeće bi još istaklo da je odluka o oduzimanju imovinske koristi izvršna sa danom dostavljana pravosnažne odluke, što znači da se ona izvršava odmah, prema odredbama člana 115. KZ Bd BiH.

62. Ova odluka Vijeća, odnosno mjera je supsidijarnog karaktera u odnosu na postavljeni imovinsko pravni zahtjev, koji je na glavnom pretresu istakla zamjenik pravobranioca XX, navodeći da je budžet Brčko distrikta oštećen i da ostaje kod sadržaja podneska (dokaz D<sub>123</sub>) kojim je postavila imovinsko pravni zahtjev na iznos od 130.500 KM. Obzirom na kasnije preciziranje optužnice od strane tužioca u pogledu tog iznosa, te kako su izvedeni dokazi ukazali na precizan iznos pribavljene imovinske koristi optuženog od 131.000,00 KM, Vijeće je odlučilo da umjesto odlučivanja o imovinsko pravnom zahtjevu, optuženom izrekne mjeru oduzimanja imovinske koristi.

#### Odluka o troškovima krivičnog postupka

63. Na osnovu člana 181. stav 1. u vezi sa članom 185. stav 2. tačke a) i g) ZKP Bd BiH, sud je izrekao u presudi da je optuženi dužan da plati troškove krivičnog postupka, a oni se odnose prvenstveno na trošak za svjedoka u iznosu od 150,00 KM, kao i paušalni iznos od 100,00 KM koji je sud odredio s obzirom na dužinu trajanja krivičnog postupka i broj izvedenih dokaza.

Asistent,

S U D I J A

P o u k a:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba  
u roku od 15 dana od dana prijema iste,  
Apelacionom sudu Bd BiH, putem ovog suda.